

วศ 122144

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม

ลติยา สุทธิผาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นาง ลติยา สุทธิผาย แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ) (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

..... กรรมการ
(ดร.สมบูรณ์ แก้วลมัย) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธินี อัครถาวร) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร युภาศ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิทธิ เมืองซ้าย)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่..... เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม

ผู้วิจัย : ลติยา สุทธิผาย

ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.สุธินี อัดถากร

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม จำนวน 199 กลุ่ม ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Taro Yamane, 1973) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก โดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูลกลุ่มละ 2 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม และற்றுญิกกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .69 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ ด้านการดำเนินการ เพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ การมีส่วน

ร่วมของสมาชิก ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี
ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.781, 0.789, 0.290 และ 0.112 ตามลำดับ
ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 1.281, 1.124, 0.359 และ 0.065 ตามลำดับ
ตัวแปรอิสระ ดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความสำเร็จการบริหารงานกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 91.80 ($R^2 = 0.918, F = 539.673$) อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม ควรดำเนินการ ดังนี้ 3.1) นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของกลุ่ม ฯ
3.2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยการสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ 3.3) ประสานงาน
หน่วยงานภาคีเครือข่ายในการให้ความรู้ในระบบการจัดทำบัญชี 3.4) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
ในการในการบริหารงานของกลุ่ม โดยประสานกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น ธนาคาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Factors affecting the successful management of the saving for production groups in Nakhon Phanom Province.

AUTHOR : Lattaya Suthipai

DEGREE : M.P.A (Public Administration)

ADVISOR : Assoc.Prof.Saowalak Kosonkittiumporn

Major Advisor

Asst.Prof.Suthinee Atthakorn

Co - Advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

This study aimed to 1) measure the success of saving for production groups, Nakhon Phanom Province management, 2) study the factors which affect the success of management of saving for production groups, Nakhon Phanom Province, 3) study suggestions on managing saving for production groups, Nakhon Phanom Province. The sample The sample was 199 saving for production groups, which was calculated by Yamane's method (Taro Yamane. 1973) and Sample sampling. which 2 people from each group including chairman and treasurer were selected by Purposive Sampling to be the informant. Questionnaire was used in data collection which its reliability was 0.69. Statistics used were: frequency distributions, percentage, mean, standard deviation, correlation analysis, and multiple linear regression analysis. Qualitative data was analyzed by Content Analysis. The results of the research revealed that 1) Level of the success in saving for production groups was high as a whole. Considering in each aspect, it was found that an aspect was in highest level, two aspects were in high level, and another aspect was in medium level. Sorting the highest to the lowest mean score as following: decreasing the living cost, processing to get the fund back and building profits and income for members, helping each other, solving lacking of fund problem respectively. 2) Factors, which statistically significant of 0.05 affect the success of management of saving for production groups in Nakhon Phanom Province were: group management, participation of members, leadership of the committees and supporting from the order. Unstandardized regression coefficient was 0.781, 0.789, 0.290 and 0.112 respectively.

Standardized regression coefficient was 1.281, 1.124, 0.359 and 0.065 respectively.

The independent variable explained the variance of the success of management of saving for production groups in Nakhon Phanom Province at 91.80 percent ($R^2 = 0.918$, $F = 539.673$) with significant level of .05 3) Suggestions for saving for production groups management in Nakhon Phanom Province are 3.1) using Good Governance principle 3.2) supporting members participation by building sense of belonging 3.3) coordinating with orders or connections to educate in accounting system 3.4) holding workshop on group management with coordination with expert department such as bank.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ ด้วยได้รับความอนุเคราะห์และกรุณาจากหลาย ๆ ท่านที่ช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ ดร.สมบูรณ์ แก้วลัมย์ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุฉินี อรรถากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ ตลอดจนการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ลศิยา สุทธิผาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	9
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	15
บริบททั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
กรอบแนวคิดการวิจัย	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49

หัวเรื่อง	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ	51
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผลการวิจัย	66
อภิปรายผลการวิจัย	68
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	80
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ	85
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	88
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	90
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 46
2	ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูล ข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย 53
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยรวม 55
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 56
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน เงินทุนในการประกอบอาชีพ 56
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืน และมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก 57
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ 58
8	การกำหนดตัวแปรและรหัสตัวแปรอิสระ 59
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่าง ตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) 59
10	ลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญ ของ ตัวแปร (Enter Multiple Linear Regression) 60
11	จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม 62

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	44
---	----------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางที่		หน้า
1	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ ของการวิจัย (ค่า IOC)	85
2	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	88

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นกิจกรรมที่ใช้ “เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน” มีการบริหารจัดการ โดยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภายใต้ระเบียบข้อบังคับและหลัก คุณธรรม 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจ และไว้วางใจกัน ปัจจุบันการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการเติบโตทั้งปริมาณของเงินทุนและจำนวน สมาชิก ส่งผลให้สมาชิกมีแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างงานสร้างรายได้ และลดการพึ่งพิงแหล่ง เงินทุนจากภายนอกชุมชน นอกจากนี้ ผลกำไรยังนำมาจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกและชุมชน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจึงเป็นกลไกที่สำคัญในกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาคอร์ปคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชาธิปไตย วัฒนธรรม และวิถีการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทำให้คนมีคุณธรรม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เอื้ออาทร แบ่งปันซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้การบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง เพื่อจัดสรรผลประโยชน์ และจัดเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิก ทำให้ชุมชนมีแหล่งทุนในการประกอบอาชีพเป็นของตนเอง ลดการพึ่งพิงจากแหล่งทุนจากภายนอกชุมชน และที่สำคัญที่สุดคือ เป็นการฝึกคนให้มีความอดทน มีสัจจะ มีระเบียบวินัยในการใช้เงิน รู้จักใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล มีความเหมาะสม พอประมาณกับตนเองและครอบครัวเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับครอบครัว และชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน. 2553 : 1)

กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตครั้งแรกในปี 2517 โดยทดลองดำเนินการ 2 กลุ่ม คือ ที่ตำบลขามเฒ่า อำเภอสарภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่ และที่ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยศาสตราจารย์ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิมณี อดีตอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนำแนวคิดของสหกรณ์ผนวกกับเครดิตยูเนียนมาเป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนรู้จักประหยัด ออมเงินแล้วนำมาสะสมรวมกันเป็นกองทุนในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทุนประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายยามเดือดร้อนจำเป็น โดยการบริหารจัดการของสมาชิกเอง

แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในชุมชนภายใต้หลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจกัน และความไว้วางใจกัน (สำนักพัฒนาทุน และองค์กรการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน. 2556: 2)

การบริหารจัดการ (กรมการพัฒนาชุมชน. 2546 : 2 - 3) เป็นศิลปะของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลเป็นตัวขับเคลื่อนในการดำเนินงาน / การบริหารจะกำหนดว่ากลุ่ม / องค์กร จะประกอบทำอะไร จะไปที่ไหน จะทำอะไรเพื่อไปสู่ที่นั่น ใครจะทำสิ่งนั้น และสิ่งนั้นถูกทำเมื่อไร โดยกลุ่ม / องค์กรที่จัดตั้งขึ้นจะต้องมีการระบบที่ดี เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดตามมา เพราะจะเกิดสภาพของความสับสนวุ่นวายและความขัดแย้งระหว่างกันอันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนในอำนาจหน้าที่ วิธีการทำงาน ตลอดจนการประสานระหว่างสมาชิกด้วยกัน องค์กรประกอบของการจัดการของกลุ่ม ได้แก่

1. การจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเพื่อให้สมาชิกแต่ละคนได้รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ป้องกันการทำงานซ้ำซ้อนกัน การแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างกัน และที่สำคัญที่สุด คือ การกำหนดตัวผู้นำของกลุ่ม ซึ่งจะต้องได้ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง สามารถระดมความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกกลุ่ม รวมทั้งมีความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน มีความเข้าใจในปัญหาและความต้องการของกลุ่ม มีบารมีเป็นที่ยอมรับเชื่อถือของสมาชิก และสามารถบริหารจัดการกลุ่มได้

2. การจัดระบบติดต่อสื่อสาร เป็นการแพร่กระจายความรู้และยกระดับตระหนักในปัญหาของสมาชิก โดยการสนทนาเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างสมาชิก เป็นการสร้างช่องทางในการประสานงาน และช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันซึ่งไม่เพียงพอจะทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น การจัดเวทีประชาคม การประชุม การพบปะสังสรรค์ ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

3. การจัดระบบการเรียนรู้ร่วมกัน กลุ่มจะพัฒนาไปได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับความรู้ ความสามารถของสมาชิก การทำให้กลุ่มเข้มแข็งจะต้องอาศัยระบบการพัฒนาสมาชิกอย่างต่อเนื่องผ่านระบบเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งในรูปแบบของการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสัมมนา และที่สำคัญคือการเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกัน

ซึ่งแนวคิดการบริหารจัดการ เป็นแนวคิดหนึ่งที่สามารถอธิบายถึงรูปแบบของการบริหารจัดการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่มีความเข้มแข็งสามารถเป็นแบบอย่างได้ เนื่องมาจากการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของตัวบุคคล บทบาทหน้าที่ การจัดระบบสื่อสารภายในกลุ่ม และระบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนากลุ่ม

ในมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้น มีทั้งกลุ่มที่เติบโตและกลุ่มที่ประสบปัญหาการดำเนินงาน ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและใช้ข้อมูลเป็นแนวทาง ในการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อ การผลิต กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้กำหนดเกณฑ์ชี้วัด เพื่อจัดระดับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ 3 กลุ่มที่มีผลงานดี ระดับ 2 กลุ่มที่มีผลงานพอใช้ และระดับ 1 กลุ่ม ที่มีผลงานต้องปรับปรุงและพัฒนา จังหวัดนครพนม มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 391 กลุ่ม สมาชิกรวมจำนวน 47,578 คน เงินสะสมสะสมรวม 215,753,289 บาท จากการประเมินผล การพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ประจำปี 2557 จำนวน 391 กลุ่ม แบ่งเป็น กลุ่มที่มีผลงานดี จำนวน 95 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 24.30 กลุ่มที่มีผลงานพอใช้ จำนวน 162 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 41.43 และกลุ่มที่มีผลงานต้องปรับปรุงและพัฒนา จำนวน 134 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 34.27 ซึ่งแต่ละกลุ่มมีระยะเวลาดำเนินงาน และความสำเร็จจากการบริหาร จัดการกลุ่ม ๆ แตกต่างกัน

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น เป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยทำการศึกษาถึงความสามารถของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการบริหารงาน การส่งเสริมอาชีพและการจัดสวัสดิการชุมชน ปัจจัย ที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการส่งเสริมอาชีพและ การจัดสวัสดิการชุมชน พร้อมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความสามารถ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและ พัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้บรรลุเป้าหมาย ชุมชน เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน นำไปสู่แนวทางการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และยกระดับกระบวนการขับเคลื่อน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และการประเมินความ เข้มแข็งการดำเนินงานขับเคลื่อนกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตของกรมการพัฒนาชุมชนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การบริหาร
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
ในการบริหารงาน การส่งเสริมอาชีพและการจัดสวัสดิการชุมชน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
จำนวน 391 กลุ่ม (ข้อมูลเมื่อ ตุลาคม 2557)

กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม จำนวน 199 กลุ่ม
จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane.
1973 : 727) โดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูลกลุ่มละ 2 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม และเหรัญญิกกลุ่ม

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่

- 3.1.1 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
- 3.1.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิก
- 3.1.3 การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ
- 3.1.4 การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสำเร็จของการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่

- 3.2.1 การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 3.2.2 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ
- 3.2.3 การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก
- 3.2.4 การลดต้นทุนในการครองชีพ

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขต จังหวัดนครพนม

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ไม่เป็นทางการ เกิดจากการรวมตัวของประชาชน เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการประหยัดทรัพย์แล้วนำเงินมาสะสม รวมกันทีละเล็กละน้อยเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อน กู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของตนเอง และครอบครัวในที่นี้ หมายถึง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตจังหวัดนครพนม

เงินสะสมสะสม หมายถึง เงินที่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ให้คำมั่นสัญญาที่จะเก็บออมเป็นประจำทุกเดือน โดยนำมาฝากกับกลุ่มตามระยะเวลาที่ประชุมใหญ่และสมาชิกกลุ่มกำหนด

การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกี่ยวกับ โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ การจัดทำระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม การบริหารเงินทุนกลุ่ม ฯ การจัดทำเอกสารต่าง ๆ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตจังหวัดนครพนม

การส่งเสริมอาชีพ หมายถึง การให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ หรือการให้ความรู้ด้านอาชีพแก่คนในชุมชน

การจัดสวัสดิการชุมชน หมายถึง การจัดสวัสดิการช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย การศึกษาของสมาชิก รวมถึงการนำดอกผลของกลุ่มไปช่วยเหลือผู้พิการ หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ซึ่งได้แก่ การมีสมาชิกเพิ่ม การมีเงินออมเพิ่ม และสามารถจ่ายเงินปันผลให้สมาชิกอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมถึงมีระยะเวลาดำเนินการอย่างต่อเนื่องและไม่มีปัญหาด้านสภาพคล่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การบริหารจัดการให้บรรลุตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพสร้างความเข้าใจแก่ทีมงาน ผู้นำจะต้องมีความยุติธรรม โปร่งใส และไม่ให้เกิดความผิดพลาดสามารถตรวจสอบได้ สมาชิกมีส่วนร่วม และต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้แก่

1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ หมายถึง ผู้นำต้องมีความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นใจและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามและส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกพัฒนาตนเองให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย มีวิชาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย

2. การมีส่วนร่วมของสมาชิก หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มแสดงออกถึงความประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือ เพื่อให้กิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มและสังคมได้รับการแก้ไข หรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันต่อไปโดยปกติสุข

3. การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ หมายถึง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายสมาชิกรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และข้อมูลมีความถูกต้องรวดเร็ว และมีการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมรับรู้แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจและกระตือรือร้นช่วยแก้ปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ไม่ว่าจะด้วยการเข้าร่วมประชุม การประชาสัมพันธ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อชุมชน การใส่ใจปัญหาของกลุ่ม กระตือรือร้น ช่วยแก้ไขปัญหา ตลอดจนเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าที่จะรับผลจากการกระทำของตนเอง

มีการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎและผู้ปฏิบัติตาม ตลอดจนทุกคนในชุมชนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี หมายถึง การติดตามให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงานแก่กลุ่ม หรือการจัดให้กรรมการหรือสมาชิกของกลุ่มได้เข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบข้อมูลระดับความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการส่งเสริมอาชีพ และจัดสวัสดิการชุมชน
2. เพื่อให้ได้รับทราบปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการส่งเสริมอาชีพ และจัดสวัสดิการชุมชน
3. สามารถประยุกต์ผลที่ได้รับจากกรณีศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของจังหวัดนครพนม ได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ศึกษาและตรวจสอบเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อประกอบการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
3. บริบททั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมการพัฒนาชุมชน (2556 : 2 - 8) ได้กล่าวถึง ประเด็นความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แนวคิดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต วัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โครงสร้างการบริหารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และข้อห้ามของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้

1. ความหมายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมตัวของประชาชน เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสมทีละเล็กทีละน้อยเป็นประจำสม่ำเสมอ เรียกว่า “เงินสัจจะสะสม” เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อนกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของตนเองและครอบครัว

2. แนวคิดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

แนวความคิดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดของสหกรณ์การเกษตร เครดิตยูเนียนและสินเชื่อเพื่อการเกษตร ประกอบด้วย 4 แนวคิด ดังนี้

2.1 แนวคิดที่ 1 การรวมคนในหมู่บ้าน ให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยรวม คนที่มีฐานะแตกต่างกันให้ช่วยเหลือกัน เป็นการยกฐานะความยากจน อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “จนเงินแต่ไม่จนน้ำใจ”

2.2 แนวคิดที่ 2 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุน โดยการรวมกลุ่มออมเงิน แล้วให้สมาชิกกู้ยืมเป็นทุนในการประกอบอาชีพ

2.3 แนวคิดที่ 3 การนำเงินทุนไปใช้ดำเนินการ ด้วยความขยัน ประหยัด ถูกต้อง เพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรเป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิก

2.4 แนวคิดที่ 4 การลดต้นทุนในการครองชีพ โดยให้มีการจัดตั้งศูนย์สาธิต การตลาด เป็นการรวมตัวกันซื้อรวมกันขาย สามารถลดต้นทุนในการซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค และปัจจัยการผลิตได้

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าแนวคิดดังกล่าวนำมาเป็นองค์ประกอบของความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม 4 ด้าน คือ

1. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ
3. การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก
4. การลดต้นทุนในการครองชีพ

3. หลักการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการรวมตัวของประชาชน บริหารจัดการโดยประชาชน และเพื่อประโยชน์ของสมาชิกและหมู่บ้าน จึงมีหลักการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ความรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นการสร้างความรู้สึกการเป็นเจ้าของให้กับสมาชิกทุกคนทำให้เกิดความรับผิดชอบ และช่วยกันดูแลเอาใจใส่ในการดำเนินงานของกลุ่ม

3.2 การพึ่งตนเองฝึกนิสัยการประหยัดและอดออม โดยนำเอาคุณสมบัติพิเศษ 3 ประการของชาวชนบท คือ ความซื่อสัตย์ ความทนอด และความอดทน มารวมกันในรูปแบบกลุ่ม ทำให้มีการรวมเงินทุนชุมชนเป็นของตนเอง ลดการพึ่งพิงแหล่งทุนจากภายนอกชุมชน

3.3 หลักคุณธรรม ใช้การออมทรัพย์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เพื่อให้คนมีคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจกัน

3.4 หลักการควบคุมกันเอง สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทุกคน จะต้องให้ความสนใจดูแลความเคลื่อนไหว และตรวจสอบซึ่งกันและกัน

4. วัตถุประสงค์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 เพื่อพัฒนาคน โดยใช้หลักการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาตนเอง และเพื่อสมาชิกให้มีคุณธรรม 5 ประการ

4.2 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยระดมเงินออม จัดตั้งเป็นกองทุน ทำให้ ชุมชน มีแหล่งเงินทุนในการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ ใช้ตามความจำเป็นของครอบครัว และเรียนรู้กิจกรรมเชิงธุรกิจ สามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

4.3 เพื่อพัฒนาสังคม โดยการปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการ ปลูกฝังวิถี ประชาธิปไตย ก่อให้เกิดความสามัคคี การช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน ความร่วมมือร่วมใจ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความยุติธรรม ความเท่าเทียมกันของสมาชิก

5. เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อาจมาได้จากเงินต่าง ๆ ดังนี้

5.1 เงินสะสมสะสม เป็นเงินที่ได้จากการออมของสมาชิกจำนวนเท่า ๆ กัน ทุกเดือน ตามกำลังความสามารถ เพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งจะจ่ายเงินสะสมเมื่อสมาชิกสิ้นสุดสมาชิกภาพแล้วเท่านั้น ซึ่งกลุ่มจะจ่ายผลตอบแทน ในรูปของเงินปันผล

5.2 เงินสะสมพิเศษ เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกที่มีเงินเหลือและประสงค์ จะฝากเงินไว้กับกลุ่ม ซึ่งสามารถถอนเงินออกไปใช้จ่ายเมื่อจำเป็น และจ่ายผลตอบแทน เป็นดอกเบี้ย หรือเงินปันผลตามระเบียบของกลุ่ม

5.3 เงินรายได้อื่น ๆ เช่น ค่าสมัคร ค่าธรรมเนียมค่าปรับ ดอกเบี้ย

5.4 เงินอุดหนุน จากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ๆ

6. สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

6.1 คุณสมบัติ / คุณลักษณะของสมาชิก

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรมีคุณสมบัติและคุณลักษณะ ดังนี้

6.1.1 เป็นประชาชนทุกเพศ ทุกวัยในหมู่บ้าน ตำบล

6.1.2 มีรายได้ และมีความสามารถในการส่งเงินสะสมตามกำลังของตน

6.1.3 อาศัยอยู่ หรือมีที่ทำกินในหมู่บ้าน หรือตำบล

- 6.1.4 มีความสมัครใจและศรัทธาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต
- 6.1.5 มีความเข้าใจ หลักการ วิธีการ และวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต
- 6.1.6 มีความรับผิดชอบ และเสียสละ
- 6.2 ประเภทของสมาชิก
- สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มี 3 ประเภท คือ
- 6.2.1 สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในหมู่บ้าน หรือตำบล
ที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม ตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม
- 6.2.2 สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน หรือกลุ่ม
อื่น ๆ ภายในหมู่บ้าน / ตำบล ที่ทางราชการสนับสนุนและรับรองฐานะ
- 6.2.3 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ข้าราชการ หรือคหบดี ภิภุ สามเณร
ที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีความสนใจ และให้การสนับสนุนกลุ่มโดยไม่หวังผลตอบแทน
- 6.3 หน้าที่ของสมาชิก
- สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของกลุ่ม
ให้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง สมาชิกจึงมีหน้าที่ ดังนี้
- 6.3.1 ส่งเงินสะสมจะสะสมเป็นประจำทุกเดือน
- 6.3.2 ส่งคืนเงินกู้ตามกำหนด
- 6.3.3 เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
- 6.3.4 เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี
- 6.3.5 มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
- 6.3.6 ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความกิติริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี แก่ กลุ่ม
- 6.3.7 กำกับ ตรวจสอบ การดำเนินงานของกลุ่ม ให้ข้อมูลข่าวสาร แก่
เพื่อนสมาชิก

7. โครงสร้างการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดำเนินการบริหารโดยคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
4 คณะ ดังนี้

7.1 คณะกรรมการอำนวยการ จำนวน 5 - 7 คน ประกอบด้วย

7.1.1 ประธาน มีหน้าที่เป็นประธานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ประชุมคณะกรรมการบริหารและประชุมคณะกรรมการอำนวยการ เป็นผู้ลงนามในเช็คเอกสารการเบิกจ่ายเงินร่วมกับเหรัญญิก เป็นตัวแทนของกลุ่มในการลงนามในเอกสารต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการอำนวยการมีมติมอบหมาย

7.1.2 รองประธาน ทำหน้าที่เมื่อประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หรือเมื่อประธานมอบหมายให้ทำ

7.1.3 เหรัญญิก รับผิดชอบการเงินของกลุ่มควบคุมดูแลเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งทรัพย์สินของกลุ่ม ลงลายมือชื่อในเช็ค ใบรับ - จ่ายเงิน ต่าง ๆ ควบคุมดูแลบัญชีให้ถูกต้องเรียบร้อย และพร้อมที่จะให้กรรมการตรวจสอบได้ตลอดเวลา

7.1.4 เลขานุการ ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนของกลุ่ม จัดรายงานการประชุม เก็บรักษารายงานเอกสารต่าง ๆ ทำหนังสือเชิญประชุม หนังสือติดต่อประสานงานต่าง ๆ

7.1.5 กรรมการร่วมอื่นๆ ทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอำนวยการ โดยรวม คือ พิจารณารับสมาชิก กำหนดประชุมใหญ่สามัญประจำปี จัดสรรเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนก่อนการประชุมใหญ่ บริหารจัดการกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ให้เป็นที่พึงพอใจของสมาชิก ตลอดจนเป็นตัวแทนของกลุ่มในการประสานงานและติดต่อองค์กรภายนอก

7.2 คณะกรรมการเงินกู้ จำนวน 4 - 5 คน มีหน้าที่ในการพิจารณาคำร้องขอู้เงินของสมาชิกว่าจะอนุมัติหรือไม่ การอนุมัติเงินกู้ให้พิจารณาตามแนวทางอันสมควรและยุติธรรม เพื่อให้เกิดผลดีแก่ผู้และกลุ่มเป็นส่วนรวม โดยใช้วิธีพิจารณาตามระเบียบหรือมติที่กำหนดไว้ การที่จะให้สมาชิกกลุ่มกู้เงินได้จำนวนมากน้อยแค่ไหน คณะกรรมการต้องดูความสามารถในการออมพิจารณาถึงความสม่ำเสมอในการส่งเงินสัจจะ ความสามารถในการส่งใช้คืน ความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ (ดูได้จาก การส่งสัจจะสม่ำเสมอ) โดยคณะกรรมการมีมติเสียงข้างมาก อนุมัติให้กู้ยืมเงิน การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม นอกจากนี้ คณะกรรมการต้องคอยสอดส่องดูแลติดตามความเคลื่อนไหว ของสมาชิกที่กู้ยืมเงิน รวมทั้งติดตามการนำเงินไปใช้จ่าย การเร่งรัดหนี้สินเยี่ยมเยียน ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก้ปัญหา ในกรณีสมาชิกมีปัญหาไม่สามารถชำระเงินกู้คืนได้

7.3 คณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน 4 - 5 คนมีหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชี และผลการดำเนินงานของกลุ่ม โดยคณะกรรมการตรวจสอบนี้จะมีบทบาทสำคัญ ในการรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือกลุ่ม

โดยส่วนรวมและทุกครั้งที่มีการประชุม หรือมีการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องทำบันทึกหรือรายงานเสนอให้คณะกรรมการอำนวยการทราบ

7.4 คณะกรรมการส่งเสริม จำนวน 4 - 5 คน คณะกรรมการส่งเสริมนี้ มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้วยเช่นกัน เปรียบเสมือนเป็นรากแก้วของกลุ่มสามารถทำให้กลุ่มเจริญเติบโตไป หรือล้มเลิกได้โดยคณะกรรมการส่งเสริมจะมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

7.4.1 ชักชวนผู้สนใจ และแนะนำให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม

7.4.2 ส่งเสริมให้การศึกษา ฝึกอบรม จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้แก่สมาชิกทั้งสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่ รวมทั้งเผยแพร่ให้ผู้สนใจอื่น ๆ ทราบถึงแนวคิด หลักการดำเนินงานของกลุ่ม รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของกลุ่มให้สมาชิก และผู้สนใจได้ทราบความเคลื่อนไหวของกลุ่มอยู่เสมอ

7.4.3 ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้วิธีการบริหารจัดการใหม่ ๆ ที่เอื้อประโยชน์แก่สมาชิกและกลุ่ม

7.4.4 ออกเยี่ยมเยียนสมาชิก เพื่อสร้างความอันดีกับสมาชิก ตาม โอกาสอันควร

7.4.5 ประสานงานระหว่างสมาชิกกับกลุ่ม และกลุ่มกับสมาชิกให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

8. กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เมื่อมีการออมเงิน ได้มากพอ กลุ่มสามารถนำเงินทุนมาขยายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของสมาชิกและชุมชน ในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่

8.1 ด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการนำเงินทุนของกลุ่มให้สมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพ

8.2 ด้านสวัสดิการต่าง ๆ กลุ่มสามารถจัดสรรผลกำไรของกลุ่มเพื่อจัดเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิก เช่น ทุนการศึกษา ทุนค่ารักษาพยาบาล ฌาปนกิจสงเคราะห์ ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนสาธารณภัย ทุนสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส การประกันชีวิต การประกันภัย การประกันสุขภาพ ฯลฯ

8.3 ด้านการพัฒนาธุรกิจของชุมชน เป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน เป็นการฝึกการดำเนินธุรกิจในระบบกลุ่ม โดยมุ่งหวัง

ให้มีกำไรเพื่อนำไปปัน ผลเฉลี่ย - คื่น และจัดเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกและชุมชน กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้อาทิ

8.3.1 ศูนย์สาธิตการตลาด เพื่อแก้ไขปัญหาการซื้อสินค้าอุปโภค - บริโภค และปัจจัยการผลิตที่มีราคาแพง แล้วนำมาขายให้กับสมาชิกในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด

8.3.2 บั๊มน้ำมัน เพื่อจัดหาน้ำมันมาบริการแก่สมาชิกและประชาชน ในราคายุติธรรม

8.3.3 ลานตากผลผลิต เพื่อแก้ปัญหาและประกันราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

8.3.4 โรงงานผลิตน้ำดื่ม

8.3.5 โรงงานขนมจีน

8.3.6 โรงงานอบยางแผ่นรมควัน

8.3.7 อื่น ๆ

8.4 ด้านการพัฒนาคณะกรรมการ / สมาชิก กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สามารถพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิก โดยการจัดฝึกอบรม สัมมนา จัดเวทีประชาคม / เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่คณะกรรมการและสมาชิกของกลุ่ม

9. ข้อห้ามการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการระดมเงินออมที่ริเริ่ม โดยประชาชน ปัจจุบันจึงไม่มีกฎหมายที่บังคับใช้โดยตรง ดังนั้น เพื่อให้ไม่ให้นักออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นองค์การเงินนอกระบบที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย พรบ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และพรบ. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ปัจจุบันใช้ พรบ.ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551) กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้ทำความเข้าใจกับธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีข้อห้าม ดังนี้

9.1 ห้ามรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม

9.2 ห้ามไม่ให้บุคคลภายนอกที่มีใช้สมาชิกกลุ่มกู้เงิน

9.3 ห้ามคิดดอกเบี้ยเงินกู้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 15 / ปี)

10 ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

10.1 ขั้นตอนก่อนการจัดตั้งกลุ่ม เป็นการเตรียมความพร้อมในการวางแผนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยการเผยแพร่แนวคิด และประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงลักษณะของการดำเนินงาน

10.2 ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม เป็นการชี้แจงกลุ่มผู้สนใจที่รวมตัวกันจะจัดตั้งกลุ่ม การรับสมัครสมาชิก การจัดทำระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

10.3 ขั้นตอนภายหลังการจัดตั้งกลุ่ม เป็นการติดตามสนับสนุนการทำงาน โดยพัฒนากร ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและประสานการทำงานกลุ่มกับองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มดำเนินงานด้วยความราบรื่น

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ

1.1 ความหมาย

หลักการพัฒนาชุมชนข้อหนึ่งที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน คือ การใช้ประโยชน์จากผู้นำท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะ ผู้นำมีคุณลักษณะหลายประการที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลงานตั้งแต่เริ่มต้น เช่น เป็นคนมีความรู้ เป็นคนที่ชาวบ้านให้การยอมรับนับถือจะหาสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็มีคนให้ความสนใจ เป็นที่ฟังคนอื่นได้ในยามจำเป็น หรือเดือดร้อน ผู้นำจึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่องานพัฒนา

ภาวรัตน์ พันธุ์แพ (2546) ได้กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง คนที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายต่างๆ หรือเป็นบุคคลที่จะมาประสานช่วยให้คนทั้งหลายรวมกัน โดยจะเป็นการอยู่ร่วมกัน หรือการร่วมมือกัน ให้พากันไปสู่จุดมุ่งหมายที่พึงปรารถนา โดยถูกต้องทำนองครองธรรม

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2546) ได้กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น หมายถึงบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมา หรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคนอื่น ๆ (2546) กล่าวว่า ผู้นำหมายถึง ผู้ที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ สามารถทำให้คนอื่น ๆ อยากเดินตามและให้ความเคารพนับถือเชื่อใจ และให้ความร่วมมือในการทำงานต่าง ๆ

ประเวศ วะสี (2541) ได้กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่สามารถก่อให้เกิดสังคมมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และรวมพลังกันปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ในกระบวนการชุมชนที่สมาชิกร่วมกันคิด ร่วมกันทำจะทำให้เกิดผู้นำตามธรรมชาติขึ้นเสมอ

ผู้นำตามธรรมชาติจะมีลักษณะฉลาด เป็นคนเห็นแก่ส่วนรวม เป็นคนติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นรู้เรื่อง และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกโดยอัตโนมัติ ทำให้การทำงานในองค์กรราบรื่น มีความสุขและมีประสิทธิภาพ

ธงชัย สันติวงษ์ (2543) ได้กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีภาระหน้าที่ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ (Cooperation) อย่างดีระหว่างสมาชิกฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กร โดยผู้นำจะต้องสามารถรวบรวมพลังและใช้ประโยชน์ของบุคคลากรในองค์กรเพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำหมายถึงผู้ที่มีความรู้ ผู้ที่ใช้เหตุผลสามารถประยุกต์ใช้ความรู้นั้น ได้อย่างชาญฉลาดใช้ความรู้ได้ถูกคน ถูกเวลา สามารถวิเคราะห์ห่อคิด เข้าใจปัจจุบันและคาดการณ์อนาคตได้ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ ในการดำเนินชีวิตปรารถนาอุทิศตัวเพื่อการเผยแพร่แนวความคิดและถ่ายทอดสัจจะทางปัญญา ที่เป็นประโยชน์ แก่สังคมด้วยวิธีการต่าง ๆ

นอกจากนี้ สังคมเรายังเรียกผู้นำอีกรูปแบบหนึ่ง คือ ปราชญ์ชาวบ้าน (รัตนา โตสกุล, 2548) ซึ่งหมายถึง ผู้ที่รับการยกย่องยอมรับจากคนในชุมชนว่า เป็นผู้รู้ชาวบ้าน มีความสามารถในการใช้สติปัญญาที่สั่งสม ประสบการณ์ เพื่อการดำรงชีวิตการพึ่งตนเองและแบ่งปันเพื่อแผ่ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นด้วยวิธีต่าง ๆ

จากแนวคิด ของนักวิชาการที่นามากกล่าวข้างต้น สรุปความหมายของผู้นำ ได้ว่า หมายถึง กลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่มีอำนาจ มีอิทธิพลและมีตำแหน่งทางสังคมเหนือสมาชิกในสังคม มีบทบาทสำคัญซึ่งสามารถระดมพลังสมาชิกควบคุมและกำกับพฤติกรรมของสมาชิกให้ดำเนินไปตามทิศทางที่ผู้นำต้องการได้

1.2 คุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้นำ

Nanus (1992) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพว่าจะต้องเป็นบุคคลที่เน้นถึงผลการทำงาน เป็นผู้ที่ชอบความคิดใหม่ ๆ หรือวิสัยทัศน์ที่เป็นไปได้ ถ่ายทอดวิสัยทัศน์นั้น ให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้กระทำตาม โดยที่ผู้นำพร้อมที่จะทุ่มเทเพื่อทำให้วิสัยทัศน์นั้นเกิดขึ้น (Nanus) ได้เสนอความคิดว่าผู้นำที่มีประสิทธิภาพในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังเช่นทุกวันนี้ จะต้องมีความประพฤติ ดังนี้

1. ต้องมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์อย่างชำนาญระหว่างตัวของผู้นำและผู้บริหารตลอดจนผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

2. ต้องรู้จักใช้ประโยชน์จากบุคคลและสิ่งแวดล้อมภายนอก ตลอดจนจะต้องทราบถึงฐานะขององค์การภายใต้สภาพตลาด ข้อจำกัดทางกฎหมายและสิ่งแวดล้อม อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์การ

3. ต้องสามารถใช้อิทธิพลเพื่อเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการทำงานในองค์การ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ กระบวนการผลิต ระบบการควบคุมคุณภาพ โดยสร้างองค์การและระบบข้อมูลข่าวสาร

4. ต้องเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ในอนาคต ได้แก่ การประเมินรสนิยมของลูกค้าในอนาคต เทคโนโลยี หรือการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อองค์การ

James and Barry (1995) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของผู้นำที่ได้รับการยกย่องและสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่สำคัญที่สุด 4 ประการของผู้นำ ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งความเชื่อถือนี้มีดังต่อไปนี้

1. ผู้นำจะต้องมีความซื่อสัตย์ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของผู้นำที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับ ผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่พูดจริง มีจริยธรรม เป็นหลักยึดสำหรับผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นไว้วางใจ การที่จะวัดว่าผู้นำคนนั้นมีความซื่อสัตย์ หรือไม่สังเกตได้จากพฤติกรรมที่เขาแสดงออก คำพูดและการกระทำจะต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2. ผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่มองไปข้างหน้า ผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่สามารถกำหนดทิศทางและค่านึงถึงอนาคตขององค์การ และจะต้องบอกผู้ร่วมทางได้ว่าเขาจะเดินไปยังที่ใด นั่นคือ ผู้นำจะต้องมีวัตถุประสงค์และทิศทางที่ชัดเจน ผู้นำจะต้องสามารถพัฒนาแผนกลยุทธ์และมีความสามารถในการทำนายเหตุการณ์ในอนาคตได้เป็นอย่างดี

3. ผู้นำจะต้องเป็นผู้ให้แรงคลใจ ผู้นำ จะต้องเป็นผู้ที่กระตือรือร้น มีพลังมาก มีแนวคิดในทางบวกเกี่ยวกับอนาคตเป็น ผู้ให้แรงคลใจแก่ผู้อื่นและจะต้องเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารแนวคิด หรือวิสัยทัศน์ให้กับบุคคลอื่น รวมถึงสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำตาม สิ่งสำคัญประการหนึ่ง ก็คือ ผู้นำจะต้องมีความมั่นใจในความสามารถที่จะคลใจผู้อื่น มิฉะนั้นแล้วก็จะทำให้ผู้นำคนนั้นล้มเหลว ผู้นำจะต้องคลใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถไปสู่จุดหมายที่วางไว้ได้ โดยผู้นำจะต้องแสดงความกระตือรือร้นและความมีชีวิตชีวาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็น

4. ผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความสามารถ ผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถ โดยไม่จำเป็นต้องเก่งทางด้านเทคโนโลยีของการทำงาน แต่จะต้องมีความสามารถตามตำแหน่ง

ของผู้นำและสภาพองค์กรที่เขาทำงานอยู่เช่น ผู้นำระดับสูงในองค์กรจะถูกคาดหวังว่าเป็นผู้มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์และการวางแผนและกำหนดนโยบาย หากการแข่งขันในตลาดสูงผู้นำในองค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขันในทางการตลาดก็จะถูกมองว่าเป็นผู้นำที่เก่ง ผู้นำจึงไม่จำเป็นต้องเก่งทางเทคนิค เช่นเดียวกับ ผู้ได้บังคับบัญชา สิ่งที่สำคัญคือ ผู้นำจะต้องศึกษาธุรกิจและรู้ถึงการดำเนินงานขององค์กร ก่อนที่จะทำการเปลี่ยนแปลงและตัดสินใจ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อทุกคนในองค์กร อย่างไรก็ตามผู้นำจะต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ แบบกว้าง ๆ ผู้นำจะต้องมีความสามารถเพิ่มเติมให้กับตำแหน่งงานที่เขามีอยู่ โดยเฉพาะทักษะในด้านต่าง ๆ ของการเป็นผู้นำ

Richard (1998 ; อ้างถึงใน ภาวัฒน์ พันธุ์แพ. 2546) ได้กล่าวว่าผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีลักษณะ 6 ประการที่สำคัญ ดังนี้

1. ต้องเป็นบุคคลที่กำหนดทิศทาง โดยใช้ความรู้ทางธุรกิจและเทคโนโลยีในการสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ โครงสร้างองค์กร ระบบการให้รางวัล การให้ข้อมูลข่าวสาร
2. ต้องเป็นบุคคลที่สามารถจัดหรือปรับความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ได้ดี เพื่อประโยชน์ขององค์กร
3. ต้องเป็นบุคคลที่สามารถสร้างค่านิยมที่ดี เช่น ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์ ให้บุคคลทั่วไปยอมรับ ไม่เป็นคนโกหกหลอกลวง ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น
4. ต้องเป็นบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี สามารถฟันฝ่าวิกฤตการณ์ได้โดยไม่หวั่นไหว
5. ต้องเป็นบุคคลที่รู้จักตนเอง สามารถประเมิน จุดอ่อน - จุดแข็ง ของตนเองได้ รู้ข้อจำกัดของตนเอง รู้ความต้องการของตน มีความรับผิดชอบและรู้จักไขว่คว้าโอกาสแห่งความสำเร็จ
6. ต้องเจริญเติบโต เรียนรู้อย่างไม่หยุดยั้งที่จะเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลง เพื่อจัดการรับมือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

จากคุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้นำตามแนวคิดของนักวิชาการ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะก้าวมาเป็นผู้นำได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านทักษะของความเป็นผู้นำ ซึ่งผู้วิจัยแยกทักษะของความเป็นผู้นำออกเป็น 2 ทักษะใหญ่ ๆ คือ 1) ทักษะด้านการบริหารคน และ 2) ทักษะด้านการบริหารงาน ในส่วนของทักษะด้านการบริหารคนนั้น ผู้นำจะต้องมีทักษะในเรื่องการ โน้มน้ำใจเป็นอย่างมาก เพราะจะต้องทำให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

ให้ประสบความสำเร็จ ส่วนทักษะด้านการบริหารงานนั้น หมายถึงผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในงานเป็นอย่างดี การที่จะเป็นเช่นนั้นได้ผู้นำ จะต้องมีความประสพการณ์ในงานมาพอสมควร สามารถกำหนดวิธีการที่จะทำงานนั้นให้ประสบความสำเร็จได้

1.3 บทบาทผู้นำชุมชน

บทบาท (Role) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ถูกคาดหวัง เมื่ออยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในองค์กร ผู้นำมีหน้าที่สำคัญในการบริหารหน่วยงานภายในองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ในองค์กร ดังนั้นผู้นำจึงต้องทำหน้าที่พื้นฐานของกระบวนการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นขบวนการ เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยมีหลักและวิธีการทำงานอาศัยความร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐ ด้วยการค้นหาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ แก่ชุมชนมากที่สุด และการดำเนินนั้นต้องให้ประชาชนเป็นผู้คิดริเริ่มเอง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริง ดังนั้นหน้าที่อันสำคัญยิ่ง ของงานพัฒนาชุมชน คือ การพัฒนาคน แต่จะพัฒนาคนในท้องถิ่นจำนวนมาก และคราวเดียวย่อมทำได้ยาก จึงต้องมีวิธีการพัฒนาคนขึ้นเพื่อให้ได้ผลอย่างเต็มที่ จากวิธีการนี้ จึงเลือกเอาผู้นำท้องถิ่นเข้ามามีบทบาท เพราะผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้ที่ประชาชนโดยทั่วไปเคารพเชื่อถือ ยกย่องนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นผลให้การพัฒนาคนแผ่กระจายออกไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ผู้นำท้องถิ่นเป็นบุคคลสำคัญกลุ่มหนึ่งที่จะเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้เพราะผู้นำท้องถิ่นเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับประชาชน จึงสามารถเข้าใจสภาพชุมชนได้อย่างแท้จริง มีบทบาทและหน้าที่พัฒนาชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง (นริสา ทรงไทรย์, 2547)

ทิสนา แคมมณี (2531) ได้สรุปบทบาทของผู้นำในการพัฒนาไว้ดังนี้ ผู้นำมีบทบาท ด้านความคิดริเริ่มดำเนินงาน ของกลุ่มและช่วยให้กลุ่มทำงานไปได้ โดยเสนอแนวทางในการคิดและกระทำทำให้กลุ่ม บทบาทเป็นตัวเร่งที่จะให้ความคิดเป็นการกระทำ โดยการเป็นผู้ชักจูง แนะนำให้ลงมือปฏิบัติ บทบาทในการวางแผน ผู้นำมีหน้าที่ในการวางแผนเตรียมการไว้ล่วงหน้าว่าจะปฏิบัติอย่างไร มีปัญหาอะไร และจะแก้ไขปัญหาอย่างไร บทบาทในการระดมความร่วมมือ ให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้มากที่สุด บทบาทในการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงให้สมาชิกเห็นปัญหาชุมชน และเสนอแนวทางแก้ไข ปัญหาของชุมชน และบทบาทในการจัดองค์การประชาชน โดยการรวมกลุ่มสมาชิกในชุมชน เพื่อให้เกิดพลังในการพัฒนาชุมชน

นอกจากนี้ ชลทกานดาร นาคทิม (2551) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้นำไว้ว่า ผู้นำเป็นส่วนสำคัญสำหรับผู้นำชุมชน ซึ่งเอื้อต่องานพัฒนาชุมชน และเป็นปัจจัยที่ให้ชาวบ้าน ชุมชนท้องถิ่นพัฒนา และสรุปบทบาทผู้นำชุมชน ไว้ดังนี้

1. ผู้นำต้องมีความยุติธรรมในการจัดการปัญหา และให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน
2. ผู้นำต้องสามารถสร้างการมีส่วนร่วมโดยการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วยเหตุและผล
3. ผู้นำต้องมีแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีโอกาสได้พบเห็นต่อชุมชน
4. ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญด้านความรู้ การหาประสบการณ์ด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนกับผู้มีประสบการณ์อย่างดีและต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

นอกจากนี้ วรารคณา วงศ์มหาชัย (2535 ; อ้างถึงใน ปารีชาติ วลัยเสถียร และคนอื่น ๆ. : 2546) ศึกษาเรื่องบทบาทผู้นำในการพัฒนาองค์กรประชาชน ได้กล่าวถึงบทบาทผู้นำได้ว่า

1. บทบาทผู้นำในขั้นตอนการก่อตัวของกลุ่มบทบาทที่ชัดเจน ได้แก่ บทบาทผู้ให้การศึกษาในลักษณะของการประชุม ให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม
2. บทบาทผู้นำในขั้นการดำเนินการของกลุ่ม บทบาทที่ชัดเจน ได้แก่ บทบาทผู้บริหารเป็นผู้วางระเบียบแบบแผนดำเนินการและจัดสรรทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมกับกิจกรรม
3. บทบาทผู้นำในขั้นตอนเจริญเติบโตของกลุ่ม บทบาทในขั้นตอนนี้ไม่แตกต่างไปจากขั้นดำเนินการบทบาทที่ชัดเจน ได้แก่ บทบาทผู้บริหารที่ต้องปรับปรุงระเบียบ กฎเกณฑ์ และการดำเนินการของกลุ่มให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีการพิจารณาเพิ่มทุน เพิ่มสมาชิก และเพิ่มกิจกรรม จากบทบาทผู้นำชุมชนข้างต้นสามารถสรุปบทบาทผู้นำได้ว่า ผู้นำเป็นผู้ดำเนินงาน ทำหน้าที่เก็บข้อมูล ค้นหาความรู้ ปฏิบัติการ ขยายผล สร้างการเรียนรู้ต่าง ๆ ของชุมชน ยิ่งไปกว่านั้น ผู้นำต้องมองเห็นสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผู้นำต้องสามารถสร้างฐานความเชื่อมโยงเครือข่าย ทำให้เกิดความคล่องตัวในการปรับตัวเผชิญความไม่แน่นอนในอนาคต

1.4 บทบาทผู้นำกลุ่มออมทรัพย์

กรมพัฒนาชุมชน (2525) ได้กล่าวเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละไปตามบทบาทหน้าที่ที่สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ ผู้นำมีบทบาทให้การศึกษอบรมทั้งสมาชิกเก่าและใหม่ รวมทั้งผู้สนใจให้เข้าใจและรู้ซึ่งถึงอุดมการณ์ของกลุ่มออมทรัพย์ ต้องหมั่นคอยแสดงผลงาน และบริการของกลุ่มให้สมาชิกหรือบุคคลภายนอกได้ทราบ ชักชวนบุคคลที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกันเข้าเป็นสมาชิกรวมทั้งออกเยี่ยมเยียนสมาชิกเก่า เพื่อกระชับความสัมพันธ์ตามโอกาสอันควร ให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดเพื่อบริการสมาชิกของกลุ่ม และจากการศึกษาการบริหารจัดการทุนแบบมีอาชีพ กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของกรมพัฒนาชุมชน (2547) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์บทบาทของผู้นำกลุ่มมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม ซึ่งบทบาทที่สำคัญ ได้แก่

1. ผู้นำมีบทบาทส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งการมีส่วนร่วมของสมาชิกทั้งในด้านการบริหาร แสดงความคิดเห็น ตรวจสอบการทำงานทำให้กลุ่มมีความโปร่งใสในการบริหาร รวมทั้งร่วมในกิจกรรมที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจัดขึ้น
2. ผู้นำมีบทบาทในการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับสมาชิก เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ ของสมาชิกดีขึ้น เช่น สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลของสมาชิก เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและชุมชนให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน และกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นสามารถแก้ไขปัญหาให้กับคนในชุมชน
4. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอื่น ๆ
5. ผู้นำกลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างสม่ำเสมอ เช่น ยอดเงินสะสมจะสะสมประจำเดือน การร่วมกิจกรรมกับชุมชน
6. การได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง ผู้นำมีบทบาทนำเสนอความก้าวหน้าของกลุ่มให้เป็นที่ประจักษ์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของคณะกรรมการส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพราะภาวะผู้นำและตัวผู้นำชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานและเป็นจุดรวมพลังของทุกคนในชุมชน คุณภาพและคุณลักษณะของผู้นำย่อมจะมีผลสะท้อนต่อวิธีปฏิบัติงานและผลงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

โดยเฉพาะประชาชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะต้องมีจุดเด่น ซึ่งเป็นลักษณะของผู้นำที่ดี คือ ต้องมีความซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีวินัยในตัวเอง สามารถควบคุมตนเองได้ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกต่อผู้อื่น ทำให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้นำเป็นบุคคลสำคัญในการทำงานทุก ๆ อย่างการมีผู้นำดี ผู้นำรู้จักหลักการบริหารจะสามารถนำพากลุ่มให้ประสบผลสำเร็จได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนที่อยู่ร่วมกันในชุมชน แสดงออกถึงความประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือ เพื่อให้กิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคม ได้รับการแก้ไข หรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันต่อไป โดยปกติสุข

ปัจจุบันวิถีชีวิตของประชาชนถูกกระทบจากสิ่งต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทำให้เกิดสภาพการต่างคนต่างอยู่ มุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองให้อยู่รอดไปในแต่ละวัน ไม่มีความสนใจต่อสังคมรอบข้าง ทำให้ปัญหาตามมาหลายด้านที่นับวันจะเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างตรงกับความต้องการของทุกคน เพื่อที่จะให้ได้แนวทางในการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมผู้ศึกษา จึงขอเสนอแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาและรวบรวม ไว้ดังนี้

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527 ; อ้างถึงใน วีระเดช ซามาตร. 2554 : 13) ให้ ความหมาย และหลักการสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำและสร้างโอกาสให้กับประชาชน ในชุมชนทั้งส่วนบุคคล กลุ่มชุมชน สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัคร ให้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใด เรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องรวมกัน

พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์ (2517 ; อ้างถึงใน วีระเดช ซามาตร. 2554 : 13) สรุปว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน เริ่มจากการวางแผน โครงการ การเสียสละกำลังแรงงาน วัสดุ เงิน หรือทรัพยากร ใด ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน

ยวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 ; อ้างถึงใน วีระเดช ซามาตร. 2554 : 13) สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง

นิตินันท์ จงวุฒิเวศย์ (2527 ; อ้างถึงใน วีระเดช ซามาตร. 2554 : 13) สรุปว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าทำให้กระทำการให้บรรลุ จุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

สุจินต์ ดาววีระกุล (2527 ; อ้างถึงใน วีระเดช ซามาตร. 2554 : 13) สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามา มีส่วนในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง เพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อตนเองและมีส่วนในการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ปรารถนา ทั้งนี้ต้องมีใช่เป็นการกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก

นิภาภรณ์ เกียรติสุข (2539 ; อ้างถึงใน วีระเดช ซามาตร. 2554 : 13) ให้แนวคิด การมีส่วนร่วม (Participation) ว่าเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการ และทิศทางการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกันนั้น จะต้องมีความพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการนั้น ๆ เหตุผลเบื้องต้นของการที่คนเราสามารถรวมกันได้ ควรจะต้องมีความตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมด หรือ การกระทำทั้งหมดที่ทำโดยหรือทำในนามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้น องค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการได้

เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2544) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้อง ดังกล่าวเป็นเหตุเร้าให้กระทำ (Contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2535) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชน มีการพัฒนาการจัดการ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อเอื้อเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการพัฒนาความรู้และภูมิปัญญา การตัดสินใจในการดำรงชีวิตของตนเอง

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2546) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนาให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา วางแผน ตัดสินใจ ระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ ติดตามประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์

ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โครงการพัฒนาดังกล่าว จะต้องมีความสอดคล้องกันกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมชุมชน

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2530) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า คือ กระบวนการที่ส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้าง โอกาสให้ชาวบ้านทั้งในรูปของส่วนบุคคลและกลุ่มคนต่าง ๆ ให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม โดยจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ มิใช่เข้าร่วม เพราะหวังรางวัลตอบแทน และที่สำคัญคือ การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องสอดคล้องกับชีวิต ความจำเป็น ความต้องการ และวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ในชุมชนด้วย

จากคำจำกัดความการมีส่วนร่วมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

ลักษณะของการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปนั้นประชาชนอาจเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร เข้าร่วมในการนำโครงการไปปฏิบัติโดยเสียสละทรัพยากรต่าง ๆ หรือร่วมมือในองค์กรหรือกิจกรรมเฉพาะด้าน Cary (1976 ; 144 อ้างถึงใน ปาริชาติ วัลย์เสถียร. 2546) กล่าวเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1. เป็นสมาชิก
2. เป็นผู้เข้าประชุม
3. เป็นผู้บริจาคเงิน
4. เป็นกรรมการ
5. เป็นประธาน

เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2544) ได้สรุปประเด็นความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมทางการส่งเสริมการเกษตรที่เน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทางการส่งเสริมอยู่หลายประการ ดังนี้

1. เป็นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ (Decision - Making) ให้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้มีโอกาสร่วมคิด ตัดสินใจ เลือกแนวทางในการพัฒนา ซึ่งจะมีผลให้เกิดการสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มบุคคลต่างๆ เหล่านี้
2. เป็นการที่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรม (Activity Involvement) ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการพัฒนา ตลอดจนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา

3. เป็นการทำให้เกิดความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกัน (Equity) ในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตร โดยทำให้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ทุกคนมีส่วนในการคิด ค้นหาปัญหาของตัวเองและชุมชน หาแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้นในฐานะเท่าเทียมกัน ตลอดจนมีความเสมอภาคในการร่วมรับผลประโยชน์และร่วมรับผิดชอบกับผลที่เกิดขึ้น

4. เป็นการที่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการคิดริเริ่ม การจัดการ การควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกของชุมชน

5. เป็นการบุคคลเป้าหมายในงานส่งเสริมการเกษตร จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ ต่าง ๆ และรับสภาพถึงผลเสียที่เกิดขึ้น โดยถือว่าบุคคลเป้าหมายนั้นเป็นผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ในการดำเนินการพัฒนา ด้วยความรู้สึกร่วมกันถึงความเป็นเจ้าของ (Ownership) หรือหุ้นส่วน (Partnership) จากความหมาย และความสำคัญของการมีส่วนร่วมทำให้เราทราบว่า การมีส่วนร่วมนั้นมีหลักสำคัญอยู่ที่การทำให้บุคคลในองค์กรได้เข้ามาร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผลประโยชน์ในองค์กร และสิ่งทีขาดมิได้ที่จะทำให้องค์กรเข้มแข็ง นั่นคือ สร้างความรู้สึกร่วมของคนในองค์กรให้รู้สึกว่าเขาร่วมเป็นเจ้าของ เมื่อเกิดความเป็นเจ้าของก็จะเกิดความรู้สึกอยากปกป้องและร่วมกันดูแลองค์กรในทุกด้าน สำหรับกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจะได้กล่าวต่อไป

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมมีอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
2. ประชาชนสามารถที่จะมีส่วนร่วม
3. ประชาชนเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

WTO / UNICEF (1981 ; อ้างถึงใน วรรณุช กรุงเทพฯ. 2550 : 9) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาจัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีติดตามประเมินผล และประการสำคัญ คือ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง

2. การดำเนินกิจกรรม ประชาชนต้องมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ และบริหาร การใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีติดตามประเมินผล และประการสำคัญคือ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง

3. การใช้ประโยชน์ โดยประชาชนต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรม มาใช้ให้เกิดประโยชน์

4. การได้รับประโยชน์ โดยประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์ จากชุมชนในพื้นที่เท่าเทียมกัน

สรุปความหมาย ของการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ค้นหาคำปัญหา การตัดสินใจ การวางแผน ดำเนินการ บริหารจัดการการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น และลักษณะของ การมีส่วนร่วมของประชาชน จะต้องประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการ ทั้งนี้ในการปฏิบัติ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาที่กล่าวมาข้างต้น ประชาชนอาจไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพราะมีข้อจำกัดหลายประการ ซึ่งการตัดสินใจ เป็นส่วนสำคัญที่ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้กระทำการตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมการ พัฒนาขั้นตอนต่าง ๆ จึงจะถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพราะประชาชนเป็นฝ่าย กำหนดความต้องการในการแก้ปัญหาชุมชนด้วยตนเอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกมีผลต่อความสำเร็จ ในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพราะวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม คือ ให้ประชาชนรวมตัวกันระดมเงินออมเพื่อจัดตั้งกองทุนของชุมชนในรูปแบบ "กลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิต" เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านเงินทุนประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายยามเดือดร้อน จำเป็น โดยการบริหารจัดการของสมาชิกและช่วยเหลือแบ่งปันกัน ในชุมชน การมีส่วนร่วม ของสมาชิกจึงเป็นกระบวนการในการทำให้กองทุนประสบผลสำเร็จ เนื่องจาก สมาชิกต้องร่วม ตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดปัญหา หาสาเหตุแก้ไขและประเมินผล โดยมีเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสมาชิกจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม และเข้าถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรในที่นี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็น ความหมาย ขององค์กร ประเภทองค์กร และการบริหารแบบคณะกรรมการ ดังนี้

3.1 ความหมายขององค์กร

มีนักทฤษฎีได้ให้ความหมายของคำว่าองค์กร (Organization) ดังนี้

Talcott Parson (1960 ; อ้างถึงใน วรรณุช กรุงเทพ. 2550 : 10) องค์กร หมายถึงหน่วยที่ตั้งขึ้นมาในสังคม เป็นหน่วยที่สร้างขึ้นมาอย่างรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

Mooney and Reiley (1931 ; อ้างถึงใน วรรณุช กรุงเทพ. 2550 : 11) องค์กร หมายถึง ความสัมพันธ์ของมนุษย์ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ที่ทำงานเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน องค์กรจะประกอบด้วยภาระหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กัน และประสานกัน

กล่าวโดยสรุป องค์กรหมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีภาระหน้าที่รับผิดชอบ มาทำงานร่วมกันตามโครงการ และรูปแบบที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้การบริหารองค์กร เป็นกระบวนการ สร้างโครงสร้างของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถกำหนดงานทั้งหมดขององค์กรออกเป็นงานย่อย ๆ แบ่งให้แต่ละบุคคลรับผิดชอบ

3.2 ประเภทขององค์กร

องค์กรสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 องค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organization) เป็นองค์กรที่มีระเบียบแบบแผน มีผังโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) มีกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ พร้อมระบุถึงลักษณะที่มีผู้รับผิดชอบแต่ละคนที่ต้องปฏิบัติ

3.2.2 องค์กรที่ไม่เป็นทางการ (Informal Organization) เป็นองค์กรที่ไม่มีระเบียบแบบแผน ในการบริหารจัดการ แต่เกิดจากความสัมพันธ์ที่มีนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในโครงสร้างขององค์กร

3.3 การบริหารจัดการแบบคณะกรรมการ

3.3.1 ความหมายของการบริหารจัดการแบบคณะกรรมการ

กี รักษ์ชน (2541 ; อ้างถึงใน วรรณุช กรุงเทพ. 2550 : 11) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการแบบคณะกรรมการ หมายถึง กลุ่มของคนที่สามารถรวมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์กร อาจรวมขึ้นในลักษณะที่ไม่เป็นทางการก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการที่ตั้งขึ้น มักจะมีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ เพื่อรวมเอาบุคคลจากกลุ่มต่าง ๆ มาช่วยกันพิจารณาและแก้ไขปัญหาเฉพาะอย่าง หรือปัญหาทั่วไปในองค์กร การจัดการองค์กรในรูปแบบกรรมการ อาจมีทั้งชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง และลักษณะถาวรเพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติงานระยะยาว

3.3.2 วัตถุประสงค์ของการตั้งคณะกรรมการ

การจัดองค์กรในรูปแบบคณะกรรมการจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) เพื่อสร้างความร่วมมือประสานกันในระดับผู้ปฏิบัติ
- 2) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 3) เพื่อทำหน้าที่ตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล
- 4) เพื่อฝึกฝนให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาตนเอง

การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ แม้ว่าจะมีรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรที่ดี แต่ยังมีข้อจำกัดหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสูง เรื่องเวลาที่จะต้องล่าช้าในการสั่งการ การบริหารจัดการองค์กรในรูปแบบคณะกรรมการ ต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ที่กระทำให้งานในรูปแบบคณะกรรมการเกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด คือ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีการในการปฏิบัติงาน (Rule, Regulation and Procedures)

การบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ตามแนวคิดของผู้วิจัย มองว่าการที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีข้อมูลของสมาชิก ข้อมูลพื้นฐานชุมชน หรือปัจจัยอื่น ๆ เป็นข้อมูลในการวางแผนก่อนลงมือปฏิบัติจริงและที่สำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม คณะกรรมการบริหารมีข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจและเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม จึงสามารถบริหารจัดการกลุ่มได้จนประสบผลสำเร็จ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่าปัจจัยด้านการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพราะการบริหารงานที่มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการบริหารที่เป็นขั้นตอน มีแผนในการดำเนินงาน และกลุ่มสามารถดำเนินการตามแผนได้ โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต้องมีการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎและผู้ปฏิบัติตาม ตลอดจนทุกคนในชุมชนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น และควรยึดหลักการบริหาร เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจในหมู่สมาชิก ก็จะสามารถสร้างความสำเร็จให้กลุ่มได้

3.4 หลักการของธรรมาภิบาล

การนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานจะต่างกันไป มีนักวิชาการได้กล่าว เกี่ยวกับองค์ประกอบ ไว้ดังนี้

เกษม วัฒนชัย (2546 : 25) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

1. เป้าหมายสอดคล้อง (Relevance) ต่อสังคม
2. กระบวนการโปร่งใส (Transparency)
3. ทุกขั้นตอนมีผู้รับผิดชอบ (Accountability)

อัจฉรา โยมสินธุ (2543 : 34 - 35) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ดังนี้ คือ

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Responsibility) องค์กรจะต้องกำหนดภารกิจของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน ทุกคนรู้หน้าที่ของตนว่าจะต้องทำอะไร และเข้าใจในหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน เช่น มีการกำหนดภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่จะต้องพิจารณากลับกรองอะไรบ้าง มีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร เป็นต้น การกำหนดภารกิจที่ชัดเจนจะทำให้การดำเนินงานโดยรวมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่ซ้ำซ้อน โปร่งใส

2. ความรับผิดชอบต่อการกระทำใจและการกระทำตน (Accountability) ทุกฝ่ายในองค์กรจะต้องปฏิบัติตน ด้วยสำนึกรับผิดชอบอย่างแท้จริง มีความเข้าใจว่าต้องรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส และเพียงพอต่อผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคกัน และพนักงานฝ่ายปฏิบัติการต้องมีสำนึกรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ ต่อองค์กร และต่อลูกค้า โดยปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณ เป็นต้น

3. ความยุติธรรม (Fairness) ความยุติธรรมถือเป็นหลักจริยธรรมพื้นฐานในการทำธุรกิจการสร้าง ความยุติธรรมในการดำเนินธุรกิจควรเริ่มตั้งแต่ระดับนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ จะต้องมีความเสมอภาค มีความเท่าเทียม มีหลักการชัดเจน เช่น คณะกรรมการบริษัทต้องปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่และรายย่อยอย่างทัดเทียมกัน จะต้องไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือผู้บริหารบริษัทควรดูแลพนักงานทุกคนอย่างยุติธรรม มีการส่งเสริมผู้ทำดี และมีการตักเตือนหรือลงโทษผู้กระทำผิด เป็นต้น

4. ความโปร่งใส (Transparency) ความโปร่งใสถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ข้อมูลข่าวสารทางธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะผลการดำเนินงาน และรายงานทางการเงินที่บริษัทเปิดเผยจะต้องโปร่งใส เชื่อถือได้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุนและตลาดทุน โดยข้อมูลที่โปร่งใส จะต้องมียุทธศาสตร์หลัก 3Cs ดังนี้

4.1 Clear คือ มีความชัดเจน ถูกต้อง ไม่คลุมเครือ

4.2 Consistency คือ มีความสม่ำเสมอในการใช้หลักเกณฑ์การจัดทำ หากมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในการจัดทำต้องมีการเปิดเผยรวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้วย

4.3 Comparable คือ สามารถ เปรียบเทียบได้ ข้อมูลจะต้องถูกจัดทำ ตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ เพื่อให้สามารถนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลอื่นได้

นอกจากความโปร่งใสของข้อมูลแล้ว การบริหารงาน ก็ต้อง เป็นไปอย่างโปร่งใสมีกระบวนการสำหรับ ตรวจสอบ การบริหารงานที่ชัดเจน

5. คุณค่าระยะยาว (Long - Term Value) หลักธรรมาภิบาลให้ความสำคัญ ในการสร้างคุณค่าในระยะยาวแก่องค์กรมากกว่าการตัดวงผลประโยชน์ในระยะสั้น คณะกรรมการ บริษัทจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่ห่างไกล มีความมุ่งมั่นที่จะทำธุรกิจเพื่อสร้างคุณค่าในระยะยาว เพื่อความมั่นคงและยั่งยืน เช่น การตัดสินใจลงทุนอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า ในระยะยาวหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ไม่จำเป็น การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในองค์กร อย่างต่อเนื่อง การให้ความสำคัญกับลูกค้าด้วยการขายสินค้าหรือให้บริการที่มีคุณภาพ ราคา ยุติธรรม มุ่งสร้างความประทับใจให้ลูกค้า เพื่อให้เกิดการซื้อซ้ำหรือการบอกต่อ เป็นต้น

6. การปฏิบัติที่เป็นเลิศ องค์กรต้องส่งเสริมให้การปฏิบัติงานใน ทุกด้านมุ่งสู่ความเป็นเลิศ มุ่งสร้างความสมบูรณ์แบบ โดยมีนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้บริการ เป้าหมายของธุรกิจ การผลักดันและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา

ขณะที่ บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และ บุญมี ลี (2544 : 17 - 18) กล่าวถึง หลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นผลจากการประชุมประจำปีระหว่าง ส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ว่าประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วม และหลัก คุณธรรมซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ กฎหมาย และกฎเกณฑ์ ต่าง ๆ มีความเป็นธรรม มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ประชาชนตระหนักถึงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจหลักเกณฑ์ต่างๆ และมีส่วนร่วมในกรณีต่าง ๆ และมีส่วนร่วม ในกรณีต่าง ๆ

2. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้ บริการของรัฐและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ จำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวน

เจ้าหน้าที่ของรัฐ เกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ส่วนราชการ มีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม และเปิดเผยต่อสาธารณะ

3. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การได้รับการยอมรับ และความพอใจ จากผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ของงานที่ปฏิบัติ คุณภาพของงานทั้งด้านปริมาณ ความถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่ได้ขึ้น จากการปฏิบัติงาน และจำนวนการร้องเรียนหรือการกล่าวหาที่ได้รับ

4. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ ความมี ประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ

5. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่าง ๆ รวมถึงการประหยัดงบประมาณ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบ จำนวนผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหรือจำนวนข้อเสนอแนะ หรือข้อคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ รวมถึงคุณภาพของการเข้ามามีส่วนร่วม

6. หลักคุณธรรม ได้แก่ การร้องเรียน หรือร้องทุกข์ในการดำเนินการ ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งใน และนอกองค์กรลดลง คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น มีการบริการ จัดการและใช้ทรัพยากรในชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สังคมมีเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่าง สงบสุขและมีระเบียบวินัย

เจือจัน จงสถิตอยู่ (2544 : 6) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ไว้ดังนี้

1. บริหารงานจัดการให้บรรลุ ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่แก่ทีมงาน ทั้งนี้ต้องมีผู้นำที่ดีมาช่วยในการตัดสินใจ และผู้บริหารจะต้องบริหารด้วยความยุติธรรม โปร่งใส ดูแลไม่ให้เกิดความผิดพลาด ในการดำเนินงาน นอกจากนี้การดำเนินงานต้องสามารถตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ กล่าวคือ ไม่ใช่หัวหน้าเท่านั้นที่ตรวจสอบลูกน้องแต่ลูกน้องก็สามารถตรวจสอบการทำงานของหัวหน้า ได้ด้วย จุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ ปฏิบัติภารกิจของตนลุล่วงไปด้วยดี

2. ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ หากบริหารงานได้บรรลุเป้าหมาย แต่ใช้ทรัพยากร ไม่คุ้มค่าก็ไม่จัดเป็นการบริหารที่ดี เช่น กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง กรณีสำนักงาน ฯ คณะกรรมการบริหาร ฯ ได้วางระเบียบที่วางแผนไว้ แต่หากเกิดกรณีพิเศษไม่สามารถดำเนินการ ได้ต้องนำเสนอคณะกรรมการบริหาร ฯ พิจารณา แต่ด้วยลักษณะการดำเนินงานแบบองค์การ

มหาชน มีความยืดหยุ่นสูงกว่าระบบราชการ ขั้นตอนการนำเสนอเพื่อพิจารณาจึงกระชับรวดเร็ว และเน้นที่ประสิทธิภาพเป็นหลัก

ขณะที่ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ไว้ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมนิยมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่า เป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล
2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกับเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบวิชาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ
3. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน
4. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาของบ้านเมือง และกระตือรือร้นช่วยแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะรับผลจากการกระทำของตนเอง
5. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก เป็นกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้
6. หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ แสดงความเห็นในการตัดสินใจปัญหาของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความ หรือการไต่สวนสาธารณะการประชาสัมพันธ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

บริบททั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์

กรมการพัฒนาชุมชน (2541) ได้ให้ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์ว่า เป็นกระบวนการให้การศึกษา แก่ประชาชนให้รู้จักการอดออม ประหยัด และฝากสัจจะสะสมทรัพย์ ไว้เป็นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพและสวัสดิการแก่ครอบครัว โดยยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจ การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต นอกจากจะเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิก กู้เงินไปประกอบอาชีพ ขยายการผลิต ใช้จ่ายในครอบครัว และดำเนินกิจกรรมที่ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน เช่น ศูนย์สาธิตการตลาด โรงสีข้าว ลานตากผลผลิต ยุ้งฉาง และกลุ่มยังนาผลกำไรส่วนหนึ่งที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาช่วยเหลือสมาชิก

นอกจากความหมายดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว ปฏิภาณ จุมผา (2541) ได้แบ่งประเภท กลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนเมือง ไว้ทั้งหมด 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. เครดิตยูเนียน เป็นกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนเมืองมีอยู่ 2 ระดับคือกลุ่มออมทรัพย์ที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเรียกชื่อว่า กลุ่มเครดิตยูเนียน และกลุ่มออมทรัพย์ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเรียกว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยการส่งเสริมการจัดตั้งพัฒนาของชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทยจำกัด และมีเพื่อนร่วมขบวนการทั่วโลกหลักการในการบริหารจัดการใช้ “จิตตารมณ์และคุณธรรม” เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคน ครอบครัว องค์กรชุมชน และสังคม โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

2. สัจจะสะสมทรัพย์ เป็นกลุ่มออมทรัพย์ที่ใช้คุณธรรมนำเงิน โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่มีวิธีคิด 3 ประชญา คือ ศาสนา ชุมชนและครอบครัวเข้าด้วยกัน

3. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นขบวนการรวมคนทุกระดับโดยมีหลักการและอุดมคติเดียวกันในการที่จะระดมเงินช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเรื่องการประกอบอาชีพ รายได้ และสวัสดิการของครอบครัวและมีความเชื่อมั่นว่า “เงิน” เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน สังคม และเศรษฐกิจ

4. ธนาคารหมู่บ้าน จัดตั้งตามแนวทางพระราชดำริความมั่นคง ที่เป็นปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะความมั่นคงของประชาชนทั้งประเทศ มีหลักการ คือ ประหยัด อดออมทรัพย์ เป็นเงินกองทุนหมุนเวียน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของชาวชนบทและเกิดเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศ

จากความหมายและประเภทกลุ่มออมทรัพย์ข้างต้นนั้น ไม่ว่าจะเป็นการแยกประเภทตามชื่อเรียก หรือแยกประเภทตามลักษณะของหน่วยงาน ที่เข้าไปส่งเสริมแต่ในความเป็นจริง

แล้วหัวใจของกลุ่มออมทรัพย์ คือ การมีปรัชญา อุดมการณ์หลักการและวิธีการที่เหมือนกันและ
ใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ครอบครัว องค์กรตลอดจนชุมชน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา
สังคม เศรษฐกิจและการเมืองในที่สุด

การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้นเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้าน
ตั้งแต่ใช้จ่ายยามเดือดร้อนจำเป็น การลงทุนประกอบอาชีพของครอบครัว การจัดสวัสดิการต่าง ๆ
แก่ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน โดยการบริหารจัดการของสมาชิกและการช่วยเหลือแบ่งปันกัน
ในชุมชน เช่น สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ทุนการศึกษา ทุนอาหารกลางวัน สงเคราะห์
คนชรา และการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นแหล่ง
เงินทุนของชุมชน บริหารงาน โดยชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของชุมชน
(กรมการพัฒนาชุมชน. 2547) สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (2542) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล ครอบครัวและสังคม คือ พัฒนาบุคคลอันเป็นสมาชิก
ของครอบครัวให้มีคุณภาพสามารถสร้างครอบครัวที่มั่นคง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคม
ที่เจริญรุ่งเรืองและมีสันติสุข
 2. ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก กล่าวคือ ส่งเสริมสมาชิกให้ขยันทำงาน
ประหยัดทรัพย์สามารถเก็บออมได้อย่างสม่ำเสมอ
 3. รับฝากเงินจากสมาชิกเมื่อสมาชิกมีรายได้เพียงพอมีเงินเก็บก็สามารถนำไปฝาก
กับกลุ่มได้ ซึ่งมีบทบาทเหมือนธนาคารประชาชน
 4. ให้สมาชิกกู้ยืมตามความจำเป็นหรือใช้ไปในทางที่เป็นประโยชน์ อันได้แก่
การนำเงินไปแก้ไขปัญหา ตลอดจนพัฒนาอาชีพ รายได้ การมีที่อยู่ที่เหมาะสมและรวมทั้ง
การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในด้านอื่นๆ
 5. กู้เงินจากแหล่งทุนภายนอกใช้เป็นทุนดำเนินงาน เพื่อนำเข้ามาบริการให้สมาชิก
กู้ยืมเพียงพอ
 6. ให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ กับกลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ
 7. จัดให้มีสวัสดิการหรือให้สงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว
 8. ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ความต้องการของสมาชิก
- จากวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงแนวคิดบางส่วนในการดำเนินงานกลุ่ม
ออมทรัพย์ ซึ่งแต่ละพื้นที่แต่ละชุมชนอาจตั้งวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปเพื่อให้สอดคล้อง
กับสภาพแวดล้อมของตนเอง

กลุ่มออมทรัพย์เป็นองค์กรทางการเงิน ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการเงินเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึง การส่งเสริมให้สมาชิกเกิดการประหยัดและออมทรัพย์ เพื่อเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก ครอบครัว และชุมชน โดยมีกิจกรรม (สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง. 2542) ดังต่อไปนี้

1. การออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ กลุ่มออมทรัพย์จะต้องส่งเสริมให้สมาชิกนำเงินมาออมทรัพย์ ซึ่งเป็นรูปแบบของเงินค่าหุ้น โดยทั่วไปหุ้นละ 10 บาท และจะต้องสะสมเงินค่าหุ้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นกองทุนสำหรับสมาชิกที่เดือดร้อน โดยกู้ยืมเงินเมื่อถึงคราวจำเป็น การออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอจะทำให้เงินกองทุนของกลุ่มโตขึ้นและสามารถบริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง

2. การรับฝากเงิน หมายถึง สมาชิกนำเงินมาฝากไว้กับกลุ่ม เป็นเงินที่นอกเหนือจากการสะสมหุ้นของสมาชิก เพื่อเป็นการระดมทุนให้กลุ่มสามารถบริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง โดยจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ย โดยอัตราดอกเบี้ยและวิธีการฝากเงินจะขึ้นอยู่กับระเบียบของกลุ่มที่กำหนดไว้ ประเภทเงินฝากที่กลุ่มออมทรัพย์เปิดบริการมี 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ เงินฝากออมทรัพย์สามารถถอนได้ตลอดเวลา แต่เงินฝากประจำสามารถถอนได้เมื่อครบกำหนดระยะเวลาแห่งการรับฝาก

3. การให้บริการเงินกู้ กลุ่มออมทรัพย์จะให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก เพื่อเหตุอันจำเป็นหรือเพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์ โดยทั่วไปจะบริการเงินกู้ให้สมาชิก 3 ประเภท คือ

3.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เป็นเงินกู้ที่บริการให้สมาชิกเพื่อช่วยแก้ปัญหากรณีเร่งด่วน หรือเกิดขึ้นกะทันหันแก่สมาชิก เช่น อุบัติเหตุ ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน เป็นต้น ลักษณะสำคัญของเงินกู้เพื่อฉุกเฉิน คือ จะต้องบริการสมาชิกด้วยความรวดเร็ว จำนวนเงินไม่มากนักและระยะเวลาชำระคืนสั้น

3.2 เงินกู้สามัญ เป็นเงินกู้ที่ให้บริการสมาชิกเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว หรือกู้เพื่อเพิ่มรายได้ของครอบครัว เช่น การลงทุนประกอบอาชีพ ซ่อมแซมบ้าน งานพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ลักษณะเงินกู้สามัญ คือ มีขั้นตอนและหลักเกณฑ์การพิจารณา มีหลักประกัน จำนวนเงินตามกำลังความสามารถของกลุ่ม ระยะเวลาชำระคืนปานกลาง คือ ไม่ชำระคืนในระยะสั้นหรือนานเกินไป

3.3 เงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้ที่ให้บริการแก่สมาชิก โดยมีจุดประสงค์ให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกในการส่งเสริมฐานะความมั่นคงให้กับครอบครัว เช่น ที่อยู่อาศัย การลงทุนประกอบ

อาชีพเป็นต้น โดยสมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการสมทบเงินส่วนหนึ่ง ลักษณะของเงินกู้พิเศษ คือ มีขั้นตอนและหลักเกณฑ์การพิจารณา จำนวนเงินกู้สูง ระยะเวลาการชำระคืนนาน มีหลักประกัน และสมาชิกมีส่วนสมทบ

4. การจัดสวัสดิการ กลุ่มออมทรัพย์ นอกจากจะส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์และให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กลุ่มออมทรัพย์ควรจัด สวัสดิการให้กับสมาชิก ซึ่งในการจัดสวัสดิการของแต่ละกลุ่มอาจจัดได้ เช่น การรักษาพยาบาล ฅาปนกิจ สงเคราะห์ ทุนการศึกษา เป็นต้น ในส่วนเงินทุนที่จะนำมาจัดเป็นสวัสดิการอาจได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีหรือเงินบริจาค

5. กิจกรรมการพัฒนาชุมชน คือ กลุ่มออมทรัพย์มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในด้านต่าง ๆ กลุ่มออมทรัพย์จึงต้องส่งเสริมสมาชิก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เช่น ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ โดยกลุ่มมีบทบาทในการสนับสนุนด้านเงินทุน ส่งเสริมให้สมาชิกมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง โดยกลุ่มมีบทบาทในการประสานงานสมาชิกที่มีส่วนสมทบการสร้างที่อยู่อาศัย อาจปรับปรุงจากที่ดินเดิมให้มีสภาพดีขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรัส พุเต็มวงศ์ (2538) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของกลุ่ม และเพื่อศึกษาบทบาทของการศึกษา ที่มีผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต จากศึกษาพบว่า กระบวนการทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มมี 2 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาที่เกิดจากการเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่เกิดขึ้น ของสมาชิกภายในกลุ่ม ในการพบปะ พูดคุยกันเองในชุมชนตามกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านจากการที่มีการพบปะพูดคุยกับสมาชิกองค์กรภายนอกที่มาศึกษาดูงาน และจากการไปศึกษาดูงานหมู่บ้านที่ประสบผลสำเร็จ
2. กระบวนการการศึกษาอย่างเป็นทางการในรูปแบบการฝึกอบรมการสัมมนา ในระยะสั้น ๆ ส่วนใหญ่ เป็นการศึกษาสำหรับผู้นำกลุ่ม เพื่อให้สามารถนำไปเผยแพร่ แก่สมาชิกกลุ่มต่อไป สำหรับปัจจัยที่ทำให้กลุ่มคงอยู่ ได้แก่ การปรับตัวของกลุ่มในการกำหนดเป้าหมาย การมีความสัมพันธ์อันดีภายในกลุ่ม การสร้างบรรยากาศภายในกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิก รวมถึงประสิทธิผลของการบริหารจัดการของคณะกรรมการกลุ่ม

สุนันทา ภูสุวรรณ (2538) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ศึกษา กรณีกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการ พัฒนาชุมชนเขต 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของกลุ่มเอง ที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่ม ได้มากน้อย เพียงใด การสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยผู้นำท้องถิ่น หรือการให้ข่าวสารข้อมูลแก่กลุ่มจะต้องเป็นไปในทางที่ตรงกับความต้องการของสมาชิกจึงจะทำให้การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ประสบผลสำเร็จ

เพ็ญพราว พิมสอน (2541) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย ความเหมาะสมในการจัดตั้งและดำเนินงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การตอบสนองความต้องการ ของสมาชิกกลุ่ม การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน การสนับสนุนจากรัฐบาล และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม

พวงเพชร ทิพย์ทอง (2545) ศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของผู้นำกลุ่มภาวการณ์ ดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ มีภาวการณ์ดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อภาวการณ์ดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การใช้เครือข่ายความสัมพันธ์อื่น ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้ใจบุญ ความพร้อมทางครอบครัว เมื่อวิเคราะห์หัดถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรทั้งหมดที่นำมาศึกษา ร่วมกันทำนายภาวการณ์ดำรง อยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้ประมาณร้อยละ 32.9

รัตนพันธ์ ศรีคล้าย (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยทำการศึกษากลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ในการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน และศึกษาว่ามี ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้กลุ่มออมทรัพย์ ฯ ประสบความสำเร็จ เพื่อจะได้ขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ๆ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา สามารถ แก้ไขปัญหาความยากจนของคนในชุมชน ด้วยวิธีการออมทรัพย์ เพื่อสร้างแหล่งเงินทุนของ ชุมชน ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีปัจจัยที่สำคัญ คือ

1. การจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน
2. มีการรวมกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน

3. มีผู้นำที่เข้มแข็ง กล้าคิดกล้าทำ ซื่อสัตย์ และมีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานเพื่อกลุ่มอย่างจริงจัง มีรายได้จากการทำงานเท่ากับผู้ที่ทำงานเพื่อกลุ่มทั่วไป ไม่มีสิทธิพิเศษการทำงานมีลักษณะโปร่งใส ไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว
4. สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีคุณภาพ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
5. มีวิธีการทำงานที่มีแบบแผนเป็นของตนเอง และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน
6. มีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งน่าจะพัฒนาเป็นจิตสำนึกร่วม เพื่อพัฒนาส่วนรวมต่อไป

วิไล รอดถาวร (2546) ทำการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานและความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จากการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจต่อกระบวนการของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของคณะกรรมการกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง แต่ประสิทธิภาพการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ โดยภาพรวมเฉลี่ยมีประสิทธิภาพค่อนข้างมาก และยังพบว่า อาชีพของคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการบริหารงานของกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสมาชิกมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของคณะกรรมการอยู่ในระดับพอใจ แต่การบริหารงานของคณะกรรมการมีประสิทธิผลค่อนข้างมาก และพบว่า สมาชิกที่เป็นเพศชายเห็นว่าการบริหารงานของคณะกรรมการมีประสิทธิผลน้อยกว่า ความคิดเห็นของเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญ และมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของคณะกรรมการน้อยกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

สุคนธ์ ชูทิพย์ (2547) ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : กรณีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสหพันธ์อ่างทอง หมู่ที่ 8 ตำบลหนองบัว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสหพันธ์อ่างทอง เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นพร้อมกับโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งมุ่งให้คนรู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ในด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสมรวมกันทีละเล็กละน้อยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นกู้ยืมไปใช้ลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของครอบครัว โดยเน้นการสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในตัวคนและชุมชน โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้สามารถพึ่งตนเองและสามารถช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันได้ ปัญหาหรืออุปสรรค ในการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสหพันธ์อ่างทอง คือ 1) คณะกรรมการ ขาดความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่สามารถทำงานแทนกันได้ ไม่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำบัญชีและทะเบียนต่าง ๆ ไม่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ไม่ติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิก การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ไม่เป็นไปตามขั้นตอน 2) สมาชิกไม่มีส่วนร่วมในการร่างและปรับปรุงระเบียบข้อตกลง ไม่ค่อยเข้าร่วมประชุมและร่วมในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่นำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ขาดการรวมกลุ่มช่วยเหลือกันด้านอาชีพ ไม่รับผิดชอบเก็บรักษาสมุดสัจจะสะสมของตนเอง 3) การบริหารจัดการ ไม่มีการยกย่องชมเชยสมาชิกที่ประสบผลสำเร็จ ไม่จัดสวัสดิการแก่สมาชิกและผู้ด้อยโอกาส ไม่ชี้แจงสถานะทางการเงินและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ไม่กำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการ ไม่กำหนดค่าใช้จ่ายประจำปี ไม่กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของกลุ่มให้เหมาะสม นอกจากนี้สมาชิกยังมีความต้องการให้มีที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตถาวร และจัดตั้งกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ขึ้นด้วย แนวทางและวิธีการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสหพันธ์อ่างทอง คือ ปรับปรุงระเบียบให้ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง ให้ความรู้แก่คณะกรรมการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกเดือน ประชุมชี้แจงสมาชิกเกี่ยวกับการส่งเงินสัจจะ การเขียนคำขอกู้เงิน การส่งใช้คืนเงินกู้ และการนำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ยกย่องสมาชิกที่ประสบความสำเร็จในการนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพ จัดสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาส และสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ชี้แจงสถานะทางการเงินและจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ในแหล่งชุมชน สร้างที่ทำการกลุ่มถาวร ให้ความรู้การจัดการระบบบัญชีและทะเบียนต่าง ๆ คัดเลือกตัวแทนสมาชิกเพื่อตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก ติดตามตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกทุกคน จัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่ม กำหนดค่าใช้จ่ายประจำปีในการบริหารจัดการกลุ่ม แบ่งหน้าที่กรรมการให้รับผิดชอบทุกคน รวมกลุ่มอาชีพเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และจัดตั้งกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ ผลการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสหพันธ์อ่างทองไปสู่การบริหารจัดการที่ดีเฉพาะแนวทางและวิธีการที่สามารถดำเนินการในการวิจัยและพัฒนานี้ คือ การปรับปรุงระเบียบข้อตกลงให้ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง การสร้างที่ทำการกลุ่มถาวรและจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ 1 แห่ง การฝึกอบรมคณะกรรมการ 1 ครั้ง การจัดประชุมสมาชิก 1 ครั้ง การประชุมคณะกรรมการเดือนละ 1 ครั้ง มีการติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิก 1 ครั้ง ฝึกอบรมการจัดทำบัญชี 1 ครั้ง สมาชิกนำเงินกู้ไปใช้ประกอบอาชีพตามวัตถุประสงค์ทุกคน สมาชิกเข้าร่วมประชุมและร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง มีการรวมกลุ่ม

อาชีพเลี้ยงโคนม 1 กลุ่ม มีการจัดทำเป้าหมายและแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่ม มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี และจัดตั้งกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือสมาชิก

จิราภรณ์ สุทรพงษ์ภัทร (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : กรณีศึกษาบ้านขอนแก่น จังหวัดปราจีนบุรี ศึกษาความเห็นของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวนทั้งสิ้น 38 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จและศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านขอนแก่น ตำบลคงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี คือ ด้านคุณลักษณะผู้นำ เพราะผู้นำมีแนวคิดที่ต้องการให้คนในชุมชนที่ขาดโอกาส ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ ได้มีเงินทุนเป็นของตนเอง โดยการเก็บออมเป็นสัจจะสะสมทรัพย์เป็นประจำทุกเดือน และเมื่อต้องการเงินทุนก็สามารถขอกู้เงินจากกลุ่ม เพื่อนำไปเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ ปัจจัยที่สำคัญรองลงมาได้แก่ การบริหารจัดการที่ดี ด้วยการใช้กระบวนการในการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วม การทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีการวางแผน จัดประชุมตามวาระ โดยเน้นให้สมาชิกให้ความสำคัญในกิจกรรมทุกประเภทของกลุ่ม โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมและเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมวางแผนร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจโดยใช้เวทีประชาคมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและจัดทำรายงานไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ ด้านคุณลักษณะผู้นำซึ่งเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ นำเชื่อถือบริหารจัดการโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วม ทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จนเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ และขยายเครือข่ายไปยังกลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง

ชญาดา สิงห์ปี (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางซื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างได้แก่คณะกรรมการและสมาชิกเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์จำนวน 312 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางซื่อพัฒนากรุงเทพมหานคร ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางซื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับดี สมาชิกและคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการเครือข่าย มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เครือข่ายจัดขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกอยู่ในระดับดีมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าความรู้ความเข้าใจ

ในหลักการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานคือ การจัดกิจกรรมของเครือข่ายไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านอาชีพ ของสมาชิก และเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอให้สมาชิกกู้ยืม ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์คือ ควรส่งเสริมกิจกรรมออมทรัพย์ควบคู่กับการพัฒนาอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกโดยรวม

ประยูทธ สังขรัตน์ (2549) ได้ศึกษาการจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารจัดการของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตในภาคเหนือ การศึกษาครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 กลุ่ม ในจังหวัดพิษณุโลก เชียงใหม่ และพะเยา จากการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นขนาดเล็กมีการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก แต่ไม่มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น โดยส่วนใหญ่มีสมาชิกไม่เกิน 200 คน และมีเงินสะสมรวมไม่เกินกลุ่มละ 1.0 ล้านบาท กำหนดวงเงินให้กู้แก่สมาชิกไม่เกินรายละ 20,000 บาท ระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 1 ปี อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี ไม่มีการรวมเป็นกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน และมีการจ่ายเงินปันผลคืนแก่สมาชิก ผลการศึกษาในด้านการจัดการ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตมีการจัดโครงสร้างองค์กรในรูปแบบการทำงาน โดยคณะกรรมการ มีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างชัดเจนส่วนใหญ่ไม่มีแผนการดำเนินงาน ไม่มีการจัดทำงบการเงิน แต่มีการจัดทำบัญชีการเงินและสมุดทะเบียนในรูปแบบของตนเอง มีการควบคุมการดำเนินงานในเรื่องการนำเงินสดฝากธนาคาร และมีการตรวจสอบบัญชี แต่ส่วนใหญ่ตรวจสอบ โดยกรรมการ และสมาชิกของกลุ่ม โดยทั่วไปคณะกรรมการจะมีระหว่าง 6 - 15 คน ในด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน พบว่า กรรมการที่มีบทบาทมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ประธานกรรมการ เภรัญญิก และเลขานุการ ส่วนใหญ่ มีอาชีพเป็นเกษตรกร มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและหรือชั้นมัธยมศึกษา และไม่ค่อยได้รับการพัฒนาหรือได้รับข้อมูลข่าวสารจากภายนอก สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืน หรือความสำเร็จของกลุ่มได้แก่ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยการมีสัจจะของสมาชิก ปัจจัยผลการดำเนินงานของกลุ่ม ปัจจัยจำนวนสมาชิก ปัจจัยประธานกลุ่มออมทรัพย์ ปัจจัยสภาพคล่องทางการเงิน ปัจจัยกลุ่มทำงานที่มีประสิทธิภาพ และปัจจัยความหลากหลายกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่ ปัญหาด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน

รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารงานภายในกลุ่มคณะกรรมการ ปัญหาด้านวินัยทางการเงินของสมาชิกในกลุ่ม ปัญหาด้านการเพิ่มจำนวนสมาชิก และปัญหาด้านความสามารถในการระดมเงินทุนและเงินสัจจะ แต่ยังคงอยู่ในระดับน้อยสำหรับความต้องการให้ทางการช่วยเหลือ ได้แก่ ต้องการมีหน่วยงานภาครัฐเข้าไปกำกับดูแล โดยเฉพาะ รองลงมาได้แก่ ต้องการพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชน ต้องการมีกฎหมายเฉพาะมารองรับเช่นเดียวกับสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ และต้องการเป็นนิติบุคคล

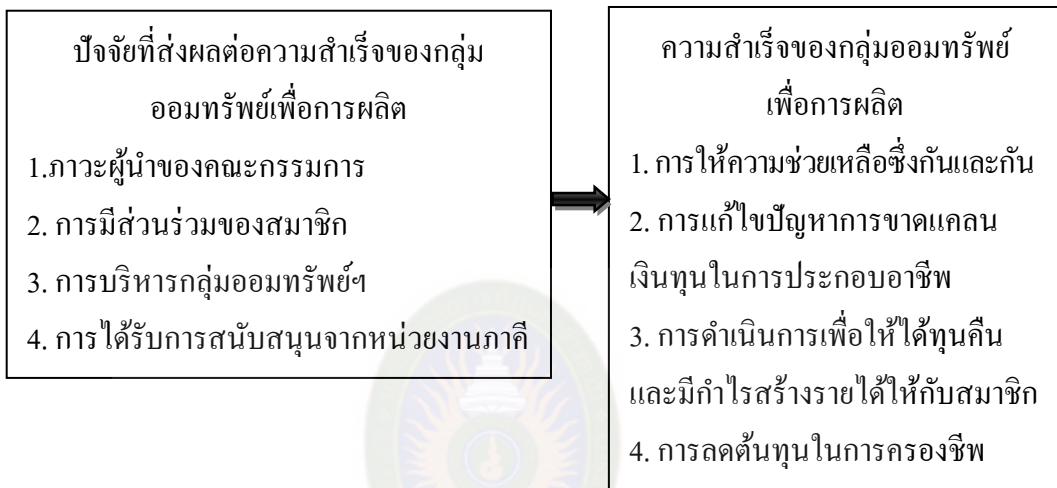
วรรณุช กรุงเทพฯ (2550) ศึกษาเรื่อง จิตความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการพัฒนาอาชีพ และสวัสดิการชุมชน ในจังหวัดนครพนม พบว่าจิตความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการพัฒนาอาชีพ และสวัสดิการชุมชนในภาพรวมของจังหวัดนครพนมอยู่ในระดับดี

ธีระชน สุขประเสริฐ (2550) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน ได้แก่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร และศึกษาแนวแก้ไขปัญหากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จากการศึกษ พบว่า ในภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารเงินทุนและทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาจิตความสามารถขององค์กรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้แบ่งหมวดหมู่เป็น 3 ด้าน คือ ด้านคณะกรรมการกลุ่ม ควรให้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นประจำ จัดหลักสูตรอบรมเพิ่มความรู้ และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส ด้านสมาชิก ควรมีการรวมกลุ่มนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพและนำเงินที่นำไปลงทุนตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรเข้าร่วมประชุมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบการจัดทำเอกสารการจัดทำบัญชีของกลุ่ม และส่งเสริมให้กลุ่มมีกิจกรรมเครือข่าย

พรพฤตยพรรณจ ฝมหอม (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงาน
 โรงสีชุมชนของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง ตำบลฝักไหม อำเภอ
 ห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ศึกษากลุ่มจากประชากรสมาชิกกลุ่ม โรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง
 จำนวน 42 คน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ
 ลักษณะพื้นฐานของสมาชิก ลักษณะผู้นำ ลักษณะสมาชิก การบริหารจัดการกลุ่ม ศึกษาความ
 คิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐาน
 ลักษณะผู้นำ ลักษณะสมาชิก การบริหารจัดการกลุ่มกับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับผลการ
 ดำเนินงาน รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน โรงสีชุมชน ผลการศึกษา
 พบว่า เหตุผลของการเป็นสมาชิกมากที่สุด คือ ความพึงพอใจในสวัสดิการที่ได้รับ ส่วนปัจจัย
 ที่มีผลต่อการดำเนินงาน โรงสีชุมชน ในด้านลักษณะของผู้นำคือความซื่อสัตย์ของผู้นำ
 ความสามารถในการกระตุ้นให้สมาชิกเกิดการยอมรับเป้าหมายของกลุ่มด้านลักษณะสมาชิก
 คือ ความเข้าใจวัตถุประสงค์กลุ่ม ด้านการบริหารจัดการ คือ การกำหนดรูปแบบภารกิจกลุ่ม
 และการจัดสรรเงิน ความคิดเห็นของสมาชิกต่อผลการดำเนินงาน คือ การปลูกข้าวปลอดสารเคมี
 ส่งผลให้ผู้ปลูกรู้จักดูแลสุขภาพ และทำสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า
 ความซื่อสัตย์ของผู้นำ ความสามารถในการกระตุ้นให้สมาชิกเกิดการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม
 ซื่อสัตย์ของสมาชิก คุณสมบัติของสมาชิก ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของกลุ่ม การประเมินผล
 งานของกลุ่ม การกำหนดรูปแบบของภารกิจ การจัดสรรเงิน ความเหมาะสมของบุคคลกับตำแหน่ง
 หน้าที่ การใช้ข้อมูลข่าวสาร และการจัดสรรผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงาน
 กลุ่ม ปัญหาที่พบคือขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการตัดสินใจและแก้ปัญหา มีจำนวนคน
 ไม่เพียงพอกับงาน ระบบบริหารการเงินยังบกพร่อง และเครื่องมืออุปกรณ์ขาดประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้วิจัยได้นำเรื่องแนวคิดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของกรมการพัฒนาชุมชน มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม มีขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัยและมาวิเคราะห์ ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม จำนวน 391 กลุ่ม (ข้อมูลเมื่อ ตุลาคม 2557)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม จำนวน 199 กลุ่ม โดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูล กลุ่มละ 2 คน ประกอบด้วย ประธานกลุ่มและ เภรัญญิกกลุ่ม ใช้สูตรคำนวณของ (Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$\frac{n}{1 + N e^2} = N$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง = 0.05 แทนค่าในสูตร
ขนาดตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{391}{1 + [391 (0.05)^2]} \\
 &= 198.70 \\
 &\approx 199
 \end{aligned}$$

เพื่อเป็นกระจายกลุ่มตัวอย่างและครอบคลุมทุกระดับชั้น จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มในการเลือกออกเป็นรายกลุ่มตามเขตพื้นที่แต่ละอำเภอ โดยแบ่งกลุ่มในการเลือกออกเป็นรายกลุ่ม แล้วทำการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของประชากร จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery Method)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ	ประชากร (กลุ่ม)	กลุ่มตัวอย่าง (กลุ่ม)
1	เมืองนครพนม	49	25
2	ท่าอุเทน	23	12
3	ปลาปาก	47	24
4	โพนสวรรค์	21	11
5	ธาตุพนม	45	23
6	เรณูนคร	45	23
7	นาแก	19	10
8	วังยาง	44	22
9	นาหว้า	40	20
10	ศรีสงคราม	20	10
11	บ้านแพง	20	10
12	นาทม	18	9
	รวม	391	199

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ผลิต จังหวัดนครพนม นำมากำหนดเป็นคำถามในการวิจัย มีเนื้อหาเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม มีการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม มีการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการดำเนินงาน เป็นแบบสอบถามที่มีข้อความปลายเปิด (Open Ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยกำหนดขอบเขต กรอบคำถาม ให้ครอบคลุมแนวคิด วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุง และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความด้านเนื้อหา ด้านภาษาด้านความคิดเห็นในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2545 : 249)

+ 1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.3.1 นางสาววิมลรัตน์ อุบลบาล วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 นายสมศักดิ์ วรรณพราหมณ์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ คศ. 3 โรงเรียนบ้านดัดบ้านหนองเตาสามัคคี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.3.3 นายบุญเยี่ยม ยศเรืองศักดิ์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาไฟฟ้า คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัตถุประสงค์

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้เชี่ยวชาญ มาแก้ไขและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกครั้งหนึ่ง

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ .67

ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อย่างง่ายระหว่างรายข้อได้ค่าระหว่าง .667 - .745 แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ที่จับบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach' Coefficient Alpha (1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่จับบับเท่ากับ .69

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่งหนังสือถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่ จังหวัดนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้สมาชิกตอบแบบสอบถามการวิจัย

2. ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยในการเก็บข้อมูล จะมีผู้ช่วยทั้งหมด 4 คน เพื่อนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัย ซึ่งแจ้งขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เก็บแบบสอบถามระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
 2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์รวบรวมได้ มาลงรหัสและบันทึกคะแนน
 3. กำหนดค่าเกณฑ์ระดับแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของ (Likert Scale) ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ระดับมากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 5

มาก หมายถึง ระดับมาก ให้คะแนนเท่ากับ 4

ปานกลาง หมายถึง ระดับปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 3

น้อย หมายถึง ระดับน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2

น้อยที่สุด หมายถึง ระดับน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์โดยการบรรยาย ความการวิเคราะห์แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 อันดับ ตามแบบ (Likert Scale) ทำการวิเคราะห์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยใช้ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี (Stepwise)

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอ เจริญพรณนา ความด้วยตารางแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม จำนวน 199 กลุ่ม โดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูลกลุ่มละ 2 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม และเหรัญญิกกลุ่ม ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีความสมบูรณ์และสามารถนำเข้าสู่การวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น จำนวน 199 กลุ่ม จากนั้นนำมาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์นำเสนอด้วยตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

N	แทน ประชากร
n	แทน กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
R	แทน ค่าที่แสดงระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม ซึ่งเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient)
R^2	แทน ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม

R Square Adjusted	แทน	ค่า R Square ที่ปรับแก้แล้ว
Std. Error of the Estimate	แทน	ค่าที่แสดงระดับของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตาม
Y'	แทน	ค่าประมาณหรือค่าทำนายของตัวแปรตาม
b_0	แทน	ค่าคงที่ของสมการถดถอยพหุคูณในรูปของสมการตัวอย่าง
b_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยพหุคูณของตัวแปรอิสระ
β_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน แสดงถึงน้ำหนักของความสัมพันธ์หรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตาม
df	แทน	ระดับความอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean Squares)
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย ดังแสดงในตารางที่ 2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก และการลดต้นทุนในการครองชีพ ดังแสดงในตาราง 3 - 7

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก

การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ดังแสดงในตาราง 8 - 10

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม ดังแสดงในตารางที่ 11

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย รายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย ดังแสดงในตาราง 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การรับข้อมูลข่าวสาร	การติดประกาศ ที่สำนักงาน	50	25.13
	หอกระจายข่าว	93	46.73
	การประชุม	56	28.14
	รวม	199	100
อำเภอที่อยู่อาศัย	เมืองนครพนม	25	12.56
	ท่าอุเทน	12	6.03
	ปลาปาก	24	12.06
	โพนสวรรค์	11	5.53
	ธาตุพนม	23	11.56
	เรณูนคร	23	11.56
	นาแก	10	5.03
	วังยาง	22	11.06
	นาหว้า	20	10.05
	ศรีสงคราม	10	5.03

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	บ้านแพง	10	5.03
	นาทม	9	4.52
รวม		199	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับข้อมูลข่าวสาร จากการตีพิมพ์ที่สำนักงานจำนวน 50 กลุ่ม (ร้อยละ 25.13) หอกระจายข่าว จำนวน 93 กลุ่ม (ร้อยละ 46.73) และจากการประชุม จำนวน 56 กลุ่ม (ร้อยละ 28.14) เป็นกลุ่มออมทรัพย์ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 25 กลุ่ม (ร้อยละ 12.56) อำเภอท่าอุเทน จำนวน 12 กลุ่ม (ร้อยละ 6.03) ปลาปาก จำนวน 24 กลุ่ม (ร้อยละ 2.06) โพนสวรรค์ จำนวน 11 กลุ่ม (ร้อยละ 5.53) ชาติพนม จำนวน 23 กลุ่ม (ร้อยละ 11.56) เรณูนคร จำนวน 23 กลุ่ม (ร้อยละ 11.56) นาแก จำนวน 10 กลุ่ม (ร้อยละ 5.03) วิ่งยาง จำนวน 22 กลุ่ม (ร้อยละ 11.06) นาหว้า จำนวน 20 กลุ่ม (ร้อยละ 10.05) ศรีสงคราม จำนวน 10 กลุ่ม (ร้อยละ 5.03) บ้านแพงจำนวน 10 กลุ่ม (ร้อยละ 5.03) และอำเภอนาทม จำนวน 9 กลุ่ม (ร้อยละ 4.52)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ การดำเนินการ เพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก และการลดต้นทุนในการครองชีพ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 3 - 7

การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยรวม

ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.74	0.15	มาก
2. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบ อาชีพ	3.49	0.36	ปานกลาง
3. การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ ให้กับสมาชิก	4.48	0.28	มาก
4. การลดต้นทุนในการครองชีพ	4.61	0.43	มากที่สุด
รวม	4.08	0.26	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง
จำนวน 1 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การลดต้นทุนในการครองชีพ ($\bar{x} = 4.61$)
การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก ($\bar{x} = 4.48$) การให้ความ
ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 3.74$) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ
($\bar{x} = 3.49$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1. สมาชิกได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	3.73	0.45	มาก
2. สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ๆ อย่างเคร่งครัด	3.27	0.45	ปานกลาง
3. ส่งเสริมให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.21	0.44	มาก
รวม	3.74	0.15	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{x} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง
จำนวน 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ส่งเสริมให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
($\bar{x} = 4.21$) สมาชิกได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ($\bar{x} = 3.73$) สมาชิกปฏิบัติ
ตามกฎระเบียบของกลุ่ม ๆ อย่างเคร่งครัด ($\bar{x} = 3.27$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุน
ในการประกอบอาชีพ

ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1. สมาชิกมีส่วนร่วมในการระดมทุน	3.76	0.44	มาก
2. สมาชิกนำเงินกู้ไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพได้	3.49	0.50	ปานกลาง
3. ลดปัญหาการกู้เงินนอกระบบ	3.23	0.42	ปานกลาง
รวม	3.49	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ สมาชิกมีส่วนร่วมในการระดมทุน ($\bar{x} = 3.76$) สมาชิกนำเงินกู้ไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพได้ ($\bar{x} = 3.49$) ลดปัญหาการกู้เงินนอกระบบ ($\bar{x} = 3.23$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก

ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1. ส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพ	4.50	0.50	มาก
2. สมาชิกมีรายได้จากเงินปันผลตามระเบียบของกลุ่มทุกปี	4.73	0.45	มากที่สุด
3. สมาชิกเห็นความสำคัญของการออมเงินเพื่อเป็นทุน ในอนาคตปฏิบัติตามตรงตามแผนที่วางไว้	4.23	0.42	มาก
รวม	4.48	0.28	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการดำเนินการ เพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ สมาชิกมีรายได้จากเงินปันผลตามระเบียบของกลุ่มทุกปี ($\bar{x} = 4.73$) ส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 4.50$) สมาชิกเห็นความสำคัญของการออมเงินเพื่อเป็นทุนในอนาคตปฏิบัติตามตรงตามแผนที่วางไว้ ($\bar{x} = 4.23$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ

ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
1. ส่งเสริมให้มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.73	0.45	มากที่สุด
2. ลดต้นทุนในการครองชีพจากสวัสดิการและรายได้ ที่ได้รับจากกลุ่ม	4.49	0.50	มาก
รวม	4.61	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต จังหวัดนครพนม ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก
จำนวน 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ส่งเสริมให้มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.73$) ลดต้นทุนในการครองชีพจากสวัสดิการและรายได้ที่ได้รับ
จากกลุ่ม ($\bar{X} = 4.49$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ดังแสดงในตารางที่ 8 - 10

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต จังหวัดนครพนม ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วย (Multiple Linear Regression Analysis)
ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกระทำตัวแปรดังนี้

1. กำหนดรหัสตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ โดยตัวแปรประเภทกลุ่ม (Nominal
Scale) และอันดับ (Ordinal Scale) ให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy) ซึ่งทำการสมมติตัวแปรหุ่น
(Dummy) เป็น 0 และ 1 และทำการกำหนดรหัสเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป ดังแสดงในตาราง ที่ 8

ตารางที่ 8 การกำหนดตัวแปรและรหัสตัวแปรอิสระ

ประเภทของตัวแปร Norminal / Ordinal Scale / Interval / Ratio Scale	ประเภทตัวแปร	รหัสตัวแปร
1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ	Interval	(X 1)
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิก	Interval	(X 2)
3. การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ	Interval	(X 3)
4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี	Interval	(X 4)

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก และการลดต้นทุนในการครองชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของ (Correlation Matrix) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients)

ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)

ตัวแปร	X 1	X 2	X 3	X 4
1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ (X 1)	1			
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิก (X 2)	0.67*	1		
3. การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ (X 3)	0.29*	0.837*	1	
4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี (X 4)	- 0.17*	- 0.118*	0.010	1

** Correlation is Significant at the 0.01 Level (2 - Tailed).

** Correlation is Significant at the 0.05 Level (2 - Tailed).

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ซึ่งพบว่าไม่มีตัวแปรพยากรณ์คู่ใดมีปัญหาความสัมพันธ์กันเองสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกคู่มีค่าไม่เกิน 0.85 โดยตัวแปรต้นคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิก (X 2) กับ การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ (X 3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.837 ดังนั้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จึงไม่เกินข้อตกลงของการวิเคราะห์ด้วยสถิติ (Multiple Linear Regression Analysis) ($r < 0.85$) ตัวแปรทั้งหมด จึงเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ : 2546) เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ การบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

3. ทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิกการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ตามลำดับความสำคัญของตัวแปร (Enter Multiple Linear Regression) ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของ ตัวแปร (Enter Multiple Linear Regression)

ตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	B	S.E.	Beta	t	Sig
1. ค่าคงที่ (Constant)	5.529	0.153		36.077	.000
2. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ (X 1)	0.290	0.028	0.359	10.547	.000*
3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก (X 2)	0.789	0.041	1.124	19.015	.000*
4. การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ (X 3)	0.781	0.029	1.281	26.863	.000*
5. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี (X 4)	0.112	0.036	0.065	3.081	.002*

(Constant) = 5.529, R = 0.958, R² = 0.918, F = 539.673

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ๗ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.781, 0.789, 0.290 และ 0.112 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 1.281, 1.124, 0.359 และ 0.065 ตามลำดับ ตัวแปรอิสระ ดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 91.80 ($R^2 = 0.918$, $F = 539.673$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ 8.20 อาจเป็นตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 5.529 + 0.781 (\text{การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ๗}) + 0.789 (\text{การมีส่วนร่วมของสมาชิก}) + 0.290 (\text{ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ}) + 0.112 (\text{การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.958 + 1.281 (\text{การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ๗}) + 1.124 (\text{การมีส่วนร่วมของสมาชิก}) + 0.359 (\text{ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ}) + 0.065 (\text{การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี})$$

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ ให้ ข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม ซึ่งมีผู้ตอบแบบปลายเปิด จำนวน 111 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 55.78 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (199) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ (Grouping) แล้ว (Coding) ถ้อยคำสำคัญจากนั้น สรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายขยายความ (Explanation) เพื่อให้เกิดความชัดเจน ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต
จังหวัดนครพนม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ท่านคิดว่าความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากอะไร	
1.1 การมีส่วนร่วมของสมาชิก	25
1.2 จำนวนสมาชิก	20
1.3 ความเป็นธรรมและความเสมอภาคของสมาชิก	15
1.4 การบริหารงานของคณะกรรมการต้องมีความโปร่งใส	9
1.5 คณะกรรมการกลุ่ม	5
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 คณะกรรมการควรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำระบบบัญชี	18
2.2 ควรมีการมาตรการหรือกฎสำหรับการกู้เงิน และการชำระเงิน ที่เข้มงวดและสามารถตรวจสอบได้	10
2.3 หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบหรือมีหน้าที่ส่งเสริมควรเข้ามา สนับสนุนการปฏิบัติงาน และให้คำแนะนำแก่กลุ่ม	5
2.4 ควรจ้างบุคคลนอกหรือจ้างพนักงานประจำในการจัดทำบัญชี หรือดูแลระบบเอกสารเนื่องจากคณะกรรมการก็มีงานประจำ	4
รวม	111

จากตารางที่ 11 พบว่า ตัวแทนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม มีข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียด ผู้วิจัยได้จำแนกเป็นรายด้านและเรียงลำดับตามจำนวนข้อเสนอแนะจากมาก ไปน้อย ดังนี้

1. ท่านคิดว่าความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากอะไร
 - 1.1 การมีส่วนร่วมของสมาชิก
 - 1.2 จำนวนสมาชิก
 - 1.3 ความเป็นธรรมและความเสมอภาคของสมาชิก
 - 1.4 การบริหารงานของคณะกรรมการต้องมีความโปร่งใส
 - 1.5 คณะกรรมการกลุ่ม

จากคำตอบข้างต้นสรุปได้ว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัด นครพนมมีความเห็นและเสนอแนะว่า การที่จะทำให้กลุ่มมีความมั่นคง จะต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของกลุ่ม และต้องเข้ามาส่วนร่วมรับทราบในทุก ๆ กระบวนการ และสิ่งสำคัญต้องรักษา จำนวนสมาชิกให้เพิ่มขึ้น และในการให้บริการความเป็น ธรรมและความเสมอภาค ของสมาชิกถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องใส่ใจ การบริหารงานของ คณะกรรมการต้องมีความโปร่งใส

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 คณะกรรมการควรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำระบบบัญชี

2.2 ควรมีการมาตรการ หรือกฎสำหรับการกู้เงิน และการชำระเงินที่เข้มงวด และสามารถตรวจสอบได้

2.3 หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ หรือมีหน้าที่ส่งเสริมควรเข้ามาสนับสนุน การปฏิบัติงานและให้คำแนะนำแก่กลุ่ม

2.4 ควรจ้างบุคคลนอกหรือจ้างพนักงานประจำในการจัดทำบัญชี หรือดูระบบ เอกสารเนื่องจากคณะกรรมการก็มีงานประจำ

จากคำตอบข้างต้นสรุปได้ว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัด นครพนม มีข้อเสนอแนะในการบริหาร คือ คณะกรรมการควรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำ ระบบบัญชี เนื่องจากคณะกรรมการ เป็นประชาชนยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในงานจัดทำบัญชี และใน การปล่อยกู้ให้สมาชิกควรมีการมาตรการหรือกฎสำหรับการกู้เงิน และการชำระเงินคืนที่เข้มงวด และสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ หรือมีหน้าที่ส่งเสริมควรเข้ามา สนับสนุนการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำแก่กลุ่ม และควรจ้างบุคคลนอกหรือจ้างพนักงาน ประจำในการจัดทำบัญชี หรือดูระบบเอกสารเนื่องจากคณะกรรมการก็มีงานประจำ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
- 1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
- 1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม

2. สมมติฐานการวิจัย

- 2.1 ระดับความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก
- 2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก
การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
จำนวน 391 กลุ่ม (ข้อมูลเมื่อ ตุลาคม 2557) กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม จำนวน 199 กลุ่ม จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหา
ขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973 : 727) โดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูลกลุ่มละ 2 คน
ซึ่งเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม และเหรัญญิกกลุ่ม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม นำมากำหนดเป็นคำถามในการวิจัย มีเนื้อหาเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัย (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแก้ไขปัญหา การขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก และการลดต้นทุนในการครองชีพ แบบสอบถามเป็นมาตรฐานประมาณ 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี แบบสอบถามเป็นมาตรฐานประมาณ 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้เสนอแนวทางการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร และอำเภอที่อยู่อาศัยนำมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 การวิเคราะห์อิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิก การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) แบบ (Enter) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่มีเนื้อหาเดียวกัน หรือคล้ายกันและดำเนินการแจกแจงความถี่และพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับข้อมูลข่าวสาร จากการตีพิมพ์ประกาศที่สำนักงาน จำนวน 50 กลุ่ม หอกระจายข่าว จำนวน 93 กลุ่ม และจากการประชุม จำนวน 56 กลุ่ม เป็นกลุ่มออมทรัพย์อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 25 กลุ่ม อำเภอท่าอุเทน จำนวน 12 กลุ่ม ปลาปาก จำนวน 24 กลุ่ม โพนสวรรค์ จำนวน 11 กลุ่ม ชาติพนม จำนวน 23 กลุ่ม เรณูนคร จำนวน 23 กลุ่ม นาแก จำนวน 10 กลุ่ม วังยาง จำนวน 22 กลุ่ม นาหว้า จำนวน 20 กลุ่ม ศรีสงคราม จำนวน 10 กลุ่ม บ้านแพงจำนวน 10 กลุ่ม และอำเภอนาทม จำนวน 9 กลุ่ม

2. ผลการวิเคราะห์ระดับ ความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ ด้านการดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ๑ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.781, 0.789, 0.290 และ 0.112 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 1.281, 1.124, 0.359 และ 0.065 ตามลำดับ ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความสำเร็จการบริหารงาน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 91.80 ($R^2=0.918$, $F=539.673$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ 8.20 อาจเป็นตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 5.529 + 0.781 (\text{การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ } \text{๑}) + 0.789 (\text{การมีส่วนร่วมของสมาชิก}) + 0.290 (\text{ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ}) + 0.112 (\text{การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.958 + 1.281 (\text{การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ } \text{๑}) + 1.124 (\text{การมีส่วนร่วมของสมาชิก}) + 0.359 (\text{ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ}) + 0.065 (\text{การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี})$$

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม

4.1 ท่านคิดว่าความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากอะไร

สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนมมีความเห็นและเสนอแนะว่าการที่จะทำให้กลุ่มมีความมั่นคง จะต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของกลุ่ม และต้องเข้ามาส่วนร่วมรับทราบในทุก ๆ กระบวนการ และสิ่งสำคัญต้องรักษาจำนวนสมาชิกให้เพิ่มขึ้น และในการให้บริการความเป็นธรรมและความเสมอภาคของสมาชิกถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องใส่ใจ การบริหารงานของคณะกรรมการต้องมีความโปร่งใส

4.2 ข้อเสนอแนะ

สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม มีข้อเสนอแนะในการบริหาร คือ คณะกรรมการควรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำระบบบัญชี เนื่องจากคณะกรรมการ เป็นประชาชนยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในงานจัดทำบัญชี และในการปล่อยกู้ให้สมาชิกควรมีการมาตรการ หรือกฎสำหรับการกู้เงิน และการชำระเงินคืนที่เข้มงวดและสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบหรือมีหน้าที่ส่งเสริมควรเข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำแก่กลุ่ม และควรจ้างบุคคลนอกหรือจ้างพนักงานประจำในการจัดทำบัญชี หรือดูระบบเอกสารเนื่องจากคณะกรรมการก็มีงานประจำ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม พบประเด็นที่สำคัญสมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า

ระดับความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม เข้าไปส่งเสริมและให้คำแนะนำรวมทั้งดูแลการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นอย่างดี โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม และสำนักงานพัฒนาชุมชนในแต่ละอำเภอ จะเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ และอบรม หรือคอยแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งพาสมาชิกกลุ่มหรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่ม เข้าอบรม หรือศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของแต่ละกลุ่ม ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ที่ประสบผลสำเร็จมีการบริหารจัดการที่ดี อีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผลสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสมาชิกกลุ่มเป็นคนในพื้นที่ที่มีความไว้วางใจ และมีจิตใจที่อ่อนน้อมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงทำให้สามารถใช้ระบบ จัดการทุนของชุมชน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยวิธีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการสามารถพึ่งตนเองได้ และมีการสร้างจิตสำนึกปลูกฝัง ว่าทุกคนเป็นเจ้าของกองทุน การทำงานของคณะกรรมการอยู่ในหลักของการมีส่วนร่วม และโปร่งใส การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีการจัดองค์กรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่จะแสดงไว้ในรูปของแผนภูมิองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในองค์กรเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ สายการ บังคับบัญชา และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอยู่ในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ประธาน รองประธาน เหนรัญญิกที่ปรึกษา และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่แต่งตั้งหรือ คัดเลือกจากสมาชิก ซึ่งจะมีหน้าที่ รับผิดชอบในการดูแลเงิน งานเอกสาร งานธุรการ ประชาสัมพันธ์ และงานบริหาร ทั่วไป โดยแบ่งตาม ความรับผิดชอบ เช่น คณะกรรมการฝ่ายสินเชื่อประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขา อีก 2 คน รับผิดชอบเรื่องการขอกู้ยืมเงิน และการอนุมัติเงินยืมของกลุ่มสมาชิก ส่วนฝ่ายตรวจสอบมีหน้าที่ในการตรวจสอบกลุ่มสมาชิกที่จะขอกู้ยืมเงิน หรือคณะกรรมการ ที่ปรึกษาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งอาจใช้คนจากภายนอกที่มีความรู้ในระบบหรือ แนวทางการดำเนินงาน เช่น คนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้ที่มีความรู้จากที่อื่น

และได้รับความไว้วางใจยอมรับจากสมาชิก โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ คณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงทำให้ การบริหารงานประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสำเร็จ ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเงินอยู่ เรื่องเงินทุน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม มีการจัดตั้ง ศูนย์สาธิตการตลาดเป็นการรวมกันซื้อ - ขาย สามารถลดต้นทุนในการซื้อสินค้าอุปโภค - บริโภค และปัจจัยการผลิตได้ โดยสมาชิกที่กู้ยืมเงินไปเพื่อการลงทุน สำหรับสมาชิกที่มีความจำเป็น / เดือดร้อน กู้ยืมไปใช้ในการลงทุน / พัฒนาอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของครอบครัว ก็นำผลผลิต กลับมาจำหน่ายยังศูนย์สาธิตเป็นการหมุนเวียนต้นทุน จึงทำให้สามารถลดต้นทุนในการครองชีพ ได้ในระดับมากที่สุด สำหรับการดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระดับผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การจัดตั้งกลุ่ม ฯ เป็นการรวมตัวกันของชาวบ้าน เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการประหยัด ทรัพย์ แล้วนำมาสะสม รวมกันทีละเล็กทีละน้อยเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ให้เป็นทุน ให้สมาชิก ที่มีความจำเป็นเดือดร้อนกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการ ของตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ เป็นหลักปฏิบัติ ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความเสียสละ 3) การเห็นอกเห็นใจกัน 4) การไว้วางใจกัน 5) และความร่วมมือกัน เมื่อสมาชิก สามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อตกลง จึงทำให้ความสำเร็จของกลุ่มออกมาอยู่ในระดับมาก แต่สำหรับด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ระดับความสำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากว่า เงินออมของกลุ่มออมทรัพย์ที่สมาชิคนำมาออม ยังเป็นเงินจำนวนไม่มาก และจำนวนสมาชิกมีเยอะจึงไม่สามารถครอบคลุมหรือเพียงพอให้ สมาชิกกู้ยืมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ชญาดา สิงห์ปี (2548) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์จำนวน 312 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนากรุงเทพมหานคร ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงาน เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนากรุงเทพมหานครอยู่ในระดับดี

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ผลการวิจัยพบว่า

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ภาวะผู้นำและตัวผู้นำชุมชนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการบริหารงาน และเป็นจุดรวมพลังของทุกคนในชุมชน คุณภาพและคุณลักษณะของผู้นำย่อมจะมีผลสะท้อนต่อวิถีปฏิบัติงานและผลงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยเฉพาะประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะต้องมีจุดเด่น ซึ่งเป็นลักษณะของผู้นำที่ดีคือ ต้องมีความซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีวินัยในตัวเอง สามารถควบคุมตนเองได้ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกต่อผู้อื่น ทำให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ ตลอดจนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้นำเป็นบุคคลสำคัญในการทำงานทุก ๆ อย่างการมีผู้นำดี ผู้นำรู้จักหลักการบริหาร จะสามารถนำพากลุ่มให้ประสบผลสำเร็จได้ ผู้นำหรือประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม อาจมีความเข้าใจในหลักการบริหารงาน หรือวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม ๆ ว่าจัดตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร ถ้าหากผู้นำหรือประธานกลุ่มไม่มีความเข้าใจในการจัดตั้งกลุ่ม ๆ อาจไม่สามารถบริหารงานหรือนำพาสมาชิกไปสู่เป้าหมายได้ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ นำเชื่อถือ บริหารจัดการโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วม ทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จนเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ และขยายเครือข่ายไปยังกลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง ดังนั้นภาวะผู้นำของคณะกรรมการ จึงมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับจิราภรณ์ สุนทรพงษ์ภัทร (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : กรณีศึกษาบ้านขอนแก่น จังหวัดปราจีนบุรี ศึกษาความเห็นของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวนทั้งสิ้น 38 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จและศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านขอนแก่น จำแนกได้เป็น 3 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะผู้นำ เพราะผู้นำมีแนวคิดที่ต้องการให้คนในชุมชนที่ขาดโอกาส ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ

ได้มีเงินทุนเป็นของตนเอง โดยการเก็บออมเป็นสัจจะสะสมทรัพย์เป็นประจำทุกเดือน และเมื่อต้องการเงินทุนก็สามารถขอกู้เงินจากกลุ่มเพื่อนำไปเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากว่า วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม คือให้ประชาชนรวมตัวกันระดมเงินออมเพื่อจัดตั้งกองทุนของชุมชนในรูปแบบ "กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทุนประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายยามเดือดร้อนจำเป็น โดยการบริหารจัดการของสมาชิกและช่วยเหลือแบ่งปันกันในกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกจึงเป็นกระบวนการในการทำให้กองทุนประสบผลสำเร็จ เนื่องจาก สมาชิกต้องร่วมตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดปัญหา หาสาเหตุแก้ไข และประเมินผล โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสมาชิกจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม และเข้าถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน โดยสมาชิกจะต้องระดมเงินเข้ากองทุนในรูปแบบของเงินฝากสัจจะ หรือในรูปแบบอื่น และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นผู้จัดการบริหารกองทุนให้บริการสมาชิกกองทุน โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้บริหารกองทุน ฯ โดยมีการประชุมกันเป็นประจำ ซึ่งถ้าหากขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ หรือบริหารงานอาจไม่มีประสิทธิภาพนำมาซึ่งการล้มของกองทุน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของสมาชิก จึงมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ชญูดดา สิงห์ปี (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารจัดการที่ดีด้วยการใช้กระบวนการในการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วม การทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีการวางแผน จัดประชุมตามวาระ โดยเน้นให้สมาชิกให้ความสำคัญในกิจกรรมทุกประเภทของกลุ่ม โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมและเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมวางแผนร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจโดยใช้เวทีประชาคมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและจัดทำรายงานไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง

การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากว่า การบริหารงานที่มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการบริหารที่เป็นขั้นตอน มีแผนในการดำเนินงาน และกลุ่มสามารถดำเนินการ

ตามแผนได้ มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ให้สมาชิกรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และข้อมูลมีความถูกต้องรวดเร็ว และมีการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมรับรู้แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจและกระตือรือร้นช่วยแก้ปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์ฯ โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต้องมีการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎและผู้ปฏิบัติตาม ตลอดจนทุกคนในชุมชนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น และควรยึดหลักการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจในหมู่สมาชิก ก็จะสามารสรสร้างความสำเร็จให้กลุ่มได้ ดังนั้น การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ประยุทธ์ สังขรัตน์ (2549) ได้ศึกษาการจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาคเหนือ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืน หรือความสำเร็จของกลุ่มได้แก่ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ รองลงมาได้แก่ ปัจจัยการมีสัจจะของสมาชิก ปัจจัยผลการดำเนินงานของกลุ่ม ปัจจัยจำนวนสมาชิก ปัจจัยประธานกลุ่มออมทรัพย์ ปัจจัยสภาพคล่องทางการเงิน ปัจจัยกลุ่มทำงานที่มีประสิทธิผล และปัจจัยความหลากหลายกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์

การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอก จะเป็นเหมือนการให้กำลังใจและแสดงให้เห็นว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความสำคัญเนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นกลุ่มที่ประชาชนที่จัดตั้งขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนในการเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ จนสามารถจัดตั้งกลุ่มได้อย่างเข้มแข็ง ดังนั้น หากเมื่อกลุ่มเข้มแข็งแล้ว แต่หน่วยงานภาคีไม่เข้ามาสนใจ อาจทำให้ผลการดำเนินงานลดลงเนื่องจากคณะกรรมการ หรือสมาชิกอาจจะเลยในหน้าที่ หรือด้วยสภาวะการณ์ในปัจจุบันที่ต่างคนต่างคิดร่น อาจไม่มีเวลามาสนใจในการบริหารงานของกลุ่ม แต่ถ้าหากมีหน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาสนับสนุน ก็จะทำให้ผลสำเร็จของงานออกมาประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี จึงมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ชญาดา สิงห์ปี (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าความรู้ความเข้าใจ

ในหลักการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ดังนี้

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม พบว่า

ระดับระดับความสำเร็จในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการลดต้นทุนในการครองชีพ ด้านการดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืน และมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และด้านการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ตามลำดับ ควรดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ส่วนราชการต้องเข้าไปดูแลรวมทั้งแนะนำในการของบประมาณสนับสนุนกลุ่ม จากส่วนราชการให้แก่กลุ่ม ฯ
- 1.2 ฝึกอบรมให้สมาชิกกลุ่มรู้จักการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 1.3 ฝึกอบรมวิธีการหมุนเวียนเงินทุนให้แก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน

1.4 พิจารณาให้สมาชิกที่มีประวัติในการชำระเงินสัจจะ และเงินคืนกู้ยืมที่ไม่เคยผิดนัดชำระ กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเป็นพิเศษ

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม พบว่า

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ ฯ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ควรดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดระบบการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ให้มีความชัดเจน และควรรนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้

2.2 จัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี

2.3 จัดประชุมในทุก ๆ 4 เดือน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานเป็นไตรมาส เพื่อให้สมาชิกได้ร่วมรับทราบข้อมูลและร่วมกำหนดนโยบายการบริหารกลุ่ม

2.4 ฝึกอบรมภาวะผู้นำให้แก่คณะกรรมการ เพื่อเพิ่มทักษะในการเป็นผู้นำ

2.5 บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายหรือส่วนราชการภายในตำบล

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม ควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 การสร้างความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

3.1.1 มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

3.1.2 มีคณะกรรมการหรือคณะกรรมการที่สามารถปฏิบัติงานได้ประจำ เช่น คณะกรรมการสามารถจ้างบุคคลภายนอกมาจัดทำบัญชี เนื่องจากคณะกรรมการจะไม่สามารถมาทำงานได้ตลอดเวลาเนื่องจากแต่ละท่านจะมีการกิจประจำวัน

3.1.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยการสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

3.1.4 ควรมีฝ่ายสนับสนุนหรือฝ่ายประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม ๆ เพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิก โดยสร้างการออมตั้งแต่แรกเกิด

3.1.5 นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของกลุ่ม ๆ

3.2 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม

3.2.1 หน่วยงานหรือภาคส่วนราชการที่รับผิดชอบควรเข้ามาดูแลและประสานงานหรือสนับสนุนการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

3.2.2 ประสานงานกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการมาให้ความรู้ในระบบการจัดทำบัญชีให้แก่คณะกรรมการ

3.2.3 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานของกลุ่ม โดยประสานกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น ประสานธนาคาร เพื่อให้ความรู้ในเรื่องของการลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้

3.2.4 หากภาคีเครือข่ายเข้ามาสนับสนุนเงินทุน เช่น ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

4. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

4.1 ควรทำการศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในแต่ละอำเภอ ในมิติการบริหารจัดการ และผลลัพธ์ที่ได้

4.2 ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- การพัฒนาชุมชน, กรม. (2550). **คู่มือวิเคราะห์ประเมินชุมชนด้วยเครื่องมือส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ ฯ : พีทีเอส เพรส จำกัด.
- _____. (2555). **คู่มือส่งเสริมสุขภาพกองทุนชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชน. 2542. คู่มือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต**. กรุงเทพฯ ฯ : กองปฏิบัติการ กรมการพัฒนาชุมชน.
- _____. (2556). **การปฏิบัติงานส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพัฒนาทุนและองค์กร การเงินชุมชน.
- เกษม วัฒนชัย. (2548). **ธรรมาภิบาลกับคอร์รัปชันในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ ฯ : อัมรินทร์ปริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- จรัส พุเต็มวงศ์. (2538). **กระบวนการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราภรณ์ สุนทรพงษ์ภัทร. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : กรณีศึกษาบ้านขอนแก่น จังหวัดปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เจ็จันท์ จงสถิตย์อยู่. (2544). “คนเด่น,”. **วารสารนักบริหาร**. ฉบับที่ 21 : 3 - 6.
- ชญาดา สิงห์ปี. (2548). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีระชน สุขประเสริฐ. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกรณีศึกษา : กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตเทศบาล ตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือจังหวัดกำแพงเพชร**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- บุญบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2544). **ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ ๑ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ประยูทธ สังขรัตน์. (2549). **การจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาคเหนือ**. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพุดยพรรณฉัจ ผมหอม. (2550). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานโรงสีชุมชนของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง ตำบลฝักไหม อำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, สำนัก. กรมการพัฒนาชุมชน. (2552). **คู่มือการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายกองทุนชุมชน**. กรุงเทพฯ ๑ : กรมการพัฒนาชุมชน. **ชุมชนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ ๑ : กรมการพัฒนาชุมชน.
- _____. (2553). **การพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ**. กรุงเทพฯ ๑ : กรมการพัฒนาชุมชน.
- _____. (2555). **แนวทางการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทุน**. กรุงเทพฯ ๑ : กรมการพัฒนาชุมชน.
- _____. (2556). **แนวทางส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต**. กรุงเทพฯ ๑ : กรมการพัฒนาชุมชน.
- เพ็ญพราว พิมพ์สอน. (2541). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพรัตน์ เคะระรินทร์. (2527). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ ๑ : ศักดิ์โสภารพิมพ์.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). **หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ ๑ : สำนักเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี.
- รัตนพันธ์ ศรีคล้าย. (2546). **ปัจจัยที่ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน**. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณุช กรุงเกตุ. (2550). **ขีดความสามารถของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการพัฒนาอาชีพและสวัสดิการชุมชน**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วิไล รอดถาวร. (2546). **ประสิทธิภาพการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : กรณีศึกษา**
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุคนธ์ ชูทิพย์. (2547). **การวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้าง**
การบริหารจัดการที่ดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : กรณีกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต. วิทยานิพนธ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุนันทา ภูสุวรรณ. (2538). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต :**
กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ความรับผิดชอบของ ศพช.เขต 2.
 วิทยานิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคม สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อัจฉรา โยมสินธุ์. (2543). “บรรษัทภิบาล กลยุทธ์ธุรกิจแบบยั่งยืน,” วารสารนักบริหาร.
 ฉบับที่ 21 : 31 - 35.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดนครพนม

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ใน และเติมข้อความ หรือตัวเลขในช่องว่าง
ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านได้ทราบกฎและระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์ จาก
 - 1.1 การติดประกาศ ที่สำนักงาน
 - 1.2 วิทยุชุมชน
 - 1.3 หอกระจายข่าว
 - 1.4 การประชุม
 - 1.5 อื่น ๆ โปรดระบุ.....
2. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม อำเภอใด
 - 2.1 เมืองนครพนม
 - 2.2 ท่าอุเทน
 - 2.3 ปลาปาก
 - 2.4 โพนสวรรค์
 - 2.5 ธาตุพนม
 - 2.6 เรณูนคร
 - 2.7 นาแก
 - 2.8 วังยาง
 - 2.9 นาหว้า
 - 2.10 ศรีสงคราม
 - 2.11 บ้านแพง
 - 2.12 นาทม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ระดับ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ					
1.1 คณะกรรมการมีการกำหนด กฎระเบียบข้อบังคับ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มอย่างชัดเจน					
1.2 คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎระเบียบ ของกลุ่ม ๆ อย่างเคร่งครัด					
1.3 คณะกรรมการให้ความยุติธรรมในการบริการ					

รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1.4 คณะกรรมการชี้แจงแนะนำแนวทางการปฏิบัติ ที่ถูกต้องตาม กฎระเบียบ					
1.5 คณะกรรมการมีความเสียสละ และเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวม					
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิก					
2.1 สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารกลุ่ม ฯ					
2.2 เปิดรับฟังความคิดเห็นด้วยความเป็นธรรม และมีใจเป็นกลาง					
2.3 สมาชิกมีโอกาสเข้าร่วมประชุมที่คณะกรรมการ จัดประชุม					
2.4 สมาชิกได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน					
2.5 สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ					
3. การบริหารกลุ่มออมทรัพย์					
3.1 ส่งเสริมให้สมาชิกมีการออมอย่างสม่ำเสมอ					
3.2 มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนตรวจสอบได้					
3.3 มีการปฏิบัติงานตรงตามแผนที่วางไว้					
3.4 คำนึงถึงประโยชน์ของสมาชิก					
3.5 กระตุ้นให้รู้จักการนำเงินกู้ไปใช้ตาม วัตถุประสงค์					
4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี					
4.1 ส่งเสริมให้กลุ่มบริหารจัดการตามระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจน					
4.2 จัดให้มีการฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ					

รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
4.3 การสนับสนุนของหน่วยงานส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่ม					
4.4 การประสานงานกับคณะกรรมการและสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ					
4.5 ติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครพนม
ระดับ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
1.1 สมาชิกได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม					
1.2 สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ๆ อย่างเคร่งครัด					
1.3 ส่งเสริมให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
2. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ					
2.1 สมาชิกมีส่วนร่วมในการระดมทุน					
2.2 สมาชิกนำเงินกู้ไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพได้					
2.3 ลดปัญหาการกู้เงินนอกระบบ					
3. การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก					
3.1 ส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพ					
3.2 สมาชิกมีรายได้จากเงินปันผลตามระเบียบของกลุ่ม					
3.3 สมาชิกเห็นความสำคัญของการออมเงินเพื่อเป็นทุน					
4. การลดต้นทุนในการครองชีพ					
4.1 ส่งเสริมให้มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
4.2 ลดต้นทุนในการครองชีพจากสวัสดิการและรายได้ที่ได้รับจากกลุ่ม					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการผลิต จังหวัดนครพนม

4.1 ท่านคิดว่าความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากอะไร

.....
.....
.....

4.2 ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
ของการวิจัย (ค่า IOC)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	0	2	0.67
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	0	+1	2	0.67
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	2	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	+1	+1	+1	3	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Item	Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Item - Total Correlation	Corrected Alpha if Item Deleted
ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ				
1	118.0307	29.2760	.1055	.6997
2	118.5473	30.0433	-.0224	.7073
3	118.0614	26.1142	.5171	.6661
4	118.8031	26.4355	.7471	.6607
5	118.2762	30.3953	-.0845	.7089
การมีส่วนร่วมของสมาชิก				
1	118.7852	26.6409	.6597	.6645
2	118.3529	23.3110	.7700	.6318
3	118.2609	30.3318	-.0720	.7087
4	118.3299	26.9498	.6558	.6673
5	118.8210	26.5320	.7889	.6609
การบริหารกลุ่มออมทรัพย์				
1	118.0921	23.3915	.9096	.6252
2	119.0639	27.5933	.2655	.6886
3	118.5499	29.9866	-.0107	.7063
4	118.3299	26.9498	.6558	.6673
5	118.1125	23.9309	.5403	.6552
การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี				
1	118.7903	30.6944	-.1441	.7122
2	118.3197	29.9873	-.0025	.7047
3	118.3274	26.9387	.6510	.6673
4	118.5013	33.9224	-.6600	.7451
5	117.9105	29.6766	.0241	.7062

Item	Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Item- Total Correlation	Corrected Alpha if Item Deleted
การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี				
1	118.7903	30.6944	-.1441	.7122
2	118.3197	29.9873	-.0025	.7047
3	118.3274	26.9387	.6510	.6673
4	118.5013	33.9224	-.6600	.7451
5	117.9105	29.6766	.0241	.7062
การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน				
1	117.8491	32.9028	-.5392	.7347
2	117.3760	26.9685	.5728	.6695
3	117.8210	30.6704	-.1427	.7113
การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ				
1	117.3964	28.6501	.2323	.6913
2	117.2660	29.6111	.0753	.7004
3	117.1893	30.2102	-.0412	.7047
การดำเนินการเพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไรสร้างรายได้ให้กับสมาชิก				
1	117.8465	31.2431	-.2006	.7266
2	117.8849	27.8970	.1770	.6987
3	117.9693	29.8965	.0098	.7046
การลดต้นทุนในการครองชีพ				
1	117.3325	26.9199	.6510	.6671
2	117.5678	30.8717	-.1696	.7157

หมายเหตุ

1. N of Cases = 40.0
2. N of Items = 31
3. Alpha = .699

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศ.รปศ ว ๐๑๕๑/๒๕๕๙

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวิมลรัตน์ อุบลบาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางลติยา สุทธิผาย รหัสประจำตัว ๕๗๘๔๖๒๐๙๐๑๐๘ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม”
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ว ๐๑๕๑/๒๕๕๙

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมศักดิ์ วรรณพราหมณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางลติยา สุทธิมาย รหัสประจำตัว ๕๗๘๔๖๒๐๙๐๑๐๘ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม”
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ว ๐๑๕๑/๒๕๕๙

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายบุญเยี่ยม ยศเรืองศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางลติยา สุทธิมาย รหัสประจำตัว ๕๗๘๔๖๒๐๙๐๑๐๘ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม"
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาค)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๐๑๕๓/๒๕๕๙

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน พัฒนาการจังหวัดนครพนม

ด้วย นางลติยา สุทธิผาย รหัสประจำตัว ๕๗๘๕๖๒๐๙๐๑๐๘ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม”
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้า
ทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิตจังหวัดนครพนม ๓๙๑ กลุ่ม โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ๑๙๙ กลุ่ม เพื่อนำข้อมูลไปทำการ
วิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๐๑๕๒/๒๕๕๙

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน พัฒนาการจังหวัดนครพนม

ด้วย นางลติยา สุทธิผาย รหัสประจำตัว ๕๗๘๖๒๐๙๐๑๐๘ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครพนม”
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัย
เข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ พื้นที่จังหวัด
นครพนม เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางลติยา สุทธิผาย
วันเกิด	18 พฤษภาคม 2515
สถานที่เกิด	บ้านท่าค้อ อำเภอ เมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านท่าค้อ อำเภอ เมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000
สถานที่ทำงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม
ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือขอนแก่น
พ.ศ. 2558	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY